...ОРНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

№ 230 (11828)

1968 оной сентябриин 29, воскресени

сэн 2 мүнгэн

...Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

СУРТАЛ БОДОЛОЙ ҺУРГУУЛИ

Нүгөөдэр политическэ һуралсалай шэнэ жэл городуудта эхилхэнь. Мүнөө жэл республика дотор хамтадаа 37 мянган хүн — коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд партада һуужа, политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ юм.

Совет гүрэнние, Коммунис партиие эмхидхэн байгуулагша, дэлхэйн пролетариадай агуу ехэ багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй улам үргэдэн дэлгэржэ байһан үедэ энэ жэлэй политическэ һуралсал захалба. Энээнтэй дашарамдуулан, агуу багшын зохёолнуудые шудалха кружогууд, теоретическэ семинарнууд олоор байгуулагдаа. Республика дотор 370 иимэ семинар бии. Эдэмнай гурбан шэглэлтэйгээр — түүхын, философиин, экономикын асуудалаар бэшэгдэһэн зохёолнуудые шудалха зорилготой. Гэхэтэй хамта партийна һуралсалай дунда шатада — марксизм-ленинизмын үндэһэн суртал шудалха һургуулинуудта В. И. Ленинэй зохёолнуудые үзэхэ юм.

Политическэ һуралсалай шэнэ гурим хадаа коммунистнуудай, партийнабэшэ хүнүүдэй, бүхы ажалшадай политическэ эрдэм дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тон ехэ удха шанартай, шиидхэхы үүргэтэй байгаа гэжэ үнгэрһэн жэлнүүдэй һуралсалай дүнгүүд гэршэлнэ. Гурбан шатаар эмхидхэгдэһэн марксистско-ленинскэ һуралсал суртал бодолой бодото һургуули боложо шадаа. Коммунистнуудһаа гадна, партийнабэшэ эдэбхитэд политическэ һуралсалда олоороо хабаадалсадаг болонхой. Эхин шатын политическэ һургуулинуудай, дунда, дээдэ шатануудай һуралсал олон газарта һайнаар, эмхитэйгээр ябуулагдадаг байгаа. Хэшээлнүүдынь удха түгэлдэрөөр, һонирхолтойгоор үнгэрдэг байба. Улаан-Үдэ городой авиационно заводто, Хориин Анаагай совхоздо, Сэлэнгын аймагай Загастайн дунда һургуулида, мүн бусад олон нютагуудта политическэ һуралсал эмхитэй һайнаар ябуулагдаа.

Партийна һуралсалай дээдэ шата — теоретическэ семинарнууд соёл сурталай хүдэлмэрилэгшэдые, нэн түрүүн пропагандистнар, лекторнүүдые бэлдэдэг гуламта болонхой. Жэшээ болгон Сэлэнгын Загастайн дунда һургуулиин теоретическэ семинарые дурдахада болоно. Эндэ һурадаг багшанар барагсаан шахуу лекторнүүд юм. Эдэнэр философиин асуудалаар В. И. Ленинэй бэшэһэн зохёолнуудые шудалжа дүүргээд, теоретическэ бэлэдхэл һайнтай лекторнүүд болонхой. Мүн авиационно заводһоошье иимэ жэшээ харуулжа болохо. Эндэ политическэ һуралсал мүн лэ бусадай жэшээ абамаар, һайнаар эмхидхэгдэнхэй, пропагандистнартай ябуулдаг хүдэлмэринь илангаяа һайшаалтай.

Шэнэ түхэлэй һуралсал пропагандистнарай үмэнэ шэнэ, бүри ехэ эрилтэ табидаг байна. Тиимэһээ тус заводой партийна комитет, тэрэнэй политическэ гэгээрэлэй кабинет (даагшань Г. Д. Чебунина) пропагандистнарые шэлэн олохо, тэдэниие һургаха, тэдээндэ теоретическэ, методическа туһаламжа үзүүлхэ ехэ хүдэлмэри ябуулдаг болонхой. Тиигэһэнэй ашаар политическэ һуралсалыньшье һайнаар эмхидхэгдэнэ, дүршэлтэй бэрхэ пропагандистнаршье урган гараа. Оншотой бэрхээр хэшээл үнгэргэдэг, дүршэлтэй пропагандистнарые тоолохо болоо һаа, эндэ олон байха. Һургуули, семинар бүхэндэ хошоод пропагандистнарые томилдог гуримтай. Һуралсалай энэ жэлдэ 150 хүн пропагандистаар хүдэлхэ юм. Эдэнэй 124-ниинь дээдэ эрдэмтэй, 32-ынь марксизм-ленинизмын үдэшын университет дүүргэһэн байна. Мүнөө жэл авиационно заводто марксизм-ленинизмын үдэшын университедэй филиал нээгдэбэ. Тиин заводой партком өөһэдынгөө филиалда хоёр ондоо мэргэжэлээр — политэкономёор, философёор хүдэлхэ пропагандистнарые бэлдэхэ аргатай болоо.

Һүүлэй жэлнүүдтэ партийна һуралсалай шэнэ гуримаар ябуулагдадаг болоһонһоо хойшо дүршэл ехэтэй, мэргэжэһэн, шадабаритай, үнэхөөрөө бэлигтэй пропагандистнар олошоржо байна. Энэньшье гайхалтай бэшэ. Политическэ һуралсалай шэнэ гурим пропагандистнарай үмэнэ онсо ехэ эрилтэ табина, хэшээлнүүдэй удхыень эрдэм наукын эрилтэдэ хүрэмөөр болгохо зорилго табина. Тиимэһээ энэ жэлдэ хото, хүдөөдэ пропагандистнарые шэнэлхээр газартань шэнэлээ, бусадай мэргэжэл дээшэлүүлхэ хүдэлмэри ябуулагдаа. Хүтэлбэрилэгшэдые — колхоз, совхозуудай, предприятинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые энэ хүдэлмэридэ хабаадуулха болонхой. Энэ зундаа, намартаа партиин райкомуудай пленумүүд дээрэ коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсал тухай хаа хаанагүй зүбшэн хэлсэгдээ. Тиихэдээ партийна һуралсал улам шангадхаха, политическэ эрдэмээ дээшэлүүлтын түлөө коммунист бүхэнэй харюусалга ехэ болгохо, партийна пропагандада хүтэлбэрилэгшэдые хабаадуулха гэжэ хэлсэнхэй. Энэ ушар коммунистнуудай һуралсалда партиин райкомуудай анхаралаа ехээр хандуулдаг болоһые гэршэлнэ. Иигэжэ ажахы бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд политическэ һуралсалай ямар нэгэн шатада пропагандистаар хүдэлхэ юм. Урда жэлнүүдтэшье олон хүтэлбэрилэгшэд пропагандистаар хүдэлдэг байгаа. Жэшээнь, Баргажанай аймагта С. И. Тараскин, Сэлэнгэдэ Гусиноозерско шахтоуправлениин шахтануудай начальнигууд А. И. Тепетов, В. Д. Сигов, колхозой түрүүлэгшэ Б. Б. Шагдыров болон бусадые дурдажа боломоор. Мүн ондоошье аймагуудта иимэ жэшээнүүд дүүрэн. Энэ жэлдэ үшөө олон хүтэлбэрилэгшэд пропагандистаар томилогдоо.

Пропагандист — политическэ һуралсалда гол шухала үүргэ дүүргэдэг хүн. Пропагандистнар коммунистнуудай һуралсалда али бүхы туһаламжа үзүүлдэг, заадаг, тэдэнэрэй һуралсал залан шэглүүлдэг, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые бэеэ даагаад шудалха оншыень олголсожо үгэдэг байна. Тиимэһээ һуралсалай жэлэй турша соо пропагандистнарта теориин, методикын талаар туһалха гээшэ тон шухала. Партиин райкомуудай политическэ гэгээрэлэй кабинедүүд энэ асуудалаар ехэ юумэ хэхэ, методическа центр болохо үүргэтэй. Мүнөө хүдөө нютагуудаар хаа хаанагүй пропагандистнарай семинар боложо байна. Зарим газарта семинар үсөөн эмхидхэгдэхэһээ гадна, хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэдэг, пропагандистнарта ёһото туһаламжа үзүүлжэ шадагдадаггүй байгаа. Саашадаа иимэ семинарнуудые һайнаар, аша үрэ ехэтэйгээр үнгэргэдэг болохо шухала. Методическа конференци, В. И. Ленинэй зарим зохёолнуудаар теоретическэ конференци үнгэргэбэл, пропагандистнарта ехэ туһатай гэжэ КПСС-эй Улаан-Үдын, Загарайн райкомуудай дүй дүршэл харуулба. Нэмэл занятинууд мүн лэ ехэ туһатай юм. Пропагандистнарта алибаа туһаламжа үзүүлхэһээ гадна, тэдэнэрэй хүдэлхэ зохисотой арга боломжо хангаха шухала. Пропагандистын уялгаһаа ондоо даалгабаринуудаар тэдэниие һамааруулаагүй һаа, дээрэ байгаа. Теэд зарим газарта пропагандистнарые (тэдэнэй олонхинь багшанар байдаг) лавкын комиссида оруулхаһаа эхилээд, элдэб эсын даалгабари үгэдэг гуримтай.

Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ политическэ һуралсалай талаар элдэб дутагдалнууд гарадаг байһан. Зарим нютагта, жэшээнь, Хэжэнгын аймагта, хэшээлэй таһалдаха ушар үзэгдэдэг, заримдаа хэшээлые иигэд тиигэд гээд үнгэргэхэ ябадал тохёолдодог байгаа. Мүн элдэбын бэлэдхэлтэй хүнүүдые нэгэ партада һуулгаха ушар захаһаа гарадаг. Һуралсалай жэлэй эхилһэн хойно хүнүүдые иишэ тиишэнь эльгээхэ мэтын дутагдалнууд һуралсалда һаад тойбо татадаг байна.

Городуудта һуралсалай жэл эхилбэ. Хүдөө нютагуудта октябриин 15-һаа эхилхэнь. Урда жэлнүүдэйхитэй жэшэбэл, һуралсалай хэрэгсэлнүүд — учебнигүүд, программа болон бусад һураггүй элбэг болоо. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе угтуулан олон номууд хэблэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ политическэ һуралсалда туһатай байхань элитэ.

Марксизм-ленинизмын суртал һургаал олонитын сэдьхэл бодолдо суранзан мэтээр нэбтэрэн ородог. Хамагые илагша энэ суртал бодол үдэр бүри улам ехэ дэлисэтэйгээр дэлгэржэ, түби дэлхэйн хүн зоной сэдьхэлые улам хүсэтэйгөөр эзэлнэ. Тиихэ бүринь империализмын номнолшод улам гааража, үзэл бодолойнгоо хоро шарые хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр гаргажа эхилэнхэй. Иимэ оршон байдалда совет хүн бүхэн политическэ талаараа һэргэг байха, дайсанай һүйдхэлтэ аашада харюу үгэжэ шадаха, бүхы юумые марксистско-ленинскэ һургаалай ёһоор хаража, сэгнэжэ шадаха сэнэгтэй байха ёһотой. Политическэ һуралсал хадаа коммунистнуудые, бүхы хүнүүдые коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ гэһэн уг зорилготой. Тиимэһээ партийна һуралсалые түрүүшын үдэрһөө эхилээд эмхитэйгээр, удха түгэлдэрөөр ябуулха гээшэ партийна комитедүүдэй, эхин организацинуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Алдарта ойн хүндэлэлдэ

ЧЕТВЕРГ БҮХЭНДЭ

Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн бэлэдхэл үргэн дэлгэрсэтэйгээр ябуулагдажа байна. Эндэ һара бүриин түрүүшын четвергдэ Ленинд зорюулһан уншалга үйлэдбэриин бүхы участогууд дээрэ үнгэргэхэ гэһэн шиидхэбэри абтаһан байгаа. Тиигэжэ агитаторнууд, политинформаторнууд, лекци уншагшад мүнөө малай фермэ, бригадануудта ошожо, агуу ехэ багша Ленинэй ажабайдал, революционно ажал ябуулгатай хүн зониие танилсуулна, уласхоорондын байдалаар хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Һаяхан коммунистнууд Орлов, Мальцев, Гросман, Алексеев болон бусад механизаторнуудай, таряашадай, малшадай дунда иимэ уншалга үнгэргөө.

А. НАГАСЛАЕВ.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛБЭ

Республикымнай ой модоной ехэ үйлэдбэри болохо Хандагатайн леспромхозой коллектив В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ажалай вахтада жагсажа, абаһан социалис уялгаяа саг болзортонь дүүргэбэ. Иигэжэ эндэхи УКЖД-гэй коллектив (начальнигынь В. Пушкарев) байгша оной сентябрь һарада түсэбэй ёһоор 18216 кубометр модо бэлэдхэжэ тушааха ёһотой аад, аяар 20887 кубометр модо бэлэдхэжэ, түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ.

Эндэ тепловозой экипажайхид Н. Кузменко, В. Витусик, С. Маслов гэгшэд эрхимээр ажаллажа, онсо шалгарна.

Г. ГЫПЫЛОВ,
аймагай «Вперед» газетын корр.

Бутыд Намтоева Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой эрхим һаалишадай нэгэн юм. Энэ жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө 1350 литр һү һааба.

Колхозой коммунистнууд энэ залуу һаалишаниие КПСС-эй гэшүүндэ һаяхан абаа. Зураг дээрэ: Б. Г. Намтоева.

С. КЛИМОВЭЙ фото.

ДААБАРИҺАА ГАДУУР...

Улаан-Үдын локомотивна депогой коллектив В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Август һарада 342 тонно дизельнэ түлишэ нормоһоо гадуур алмаа. Сентябрь һарадашье муу бэшэ амжалта туйлагдана.

Локомотивна бригадануудай 70 гаран процентнь Ленинскэ ажалай вахтада жагсаад, түлишэ болон бусад материалнуудые ехээр алмана. Хамта дээрээ жэлэй эхинһээ хойшо 2 мянга гаран тонно түлишэ алмагдаад байна.

М. САВЕЛЬЕВ.

Эдэ үдэрнүүдтэ Мухар-Шэбэрэй аймагай алишье колхоз, совхозууд таряанай хуряагдамсаар һолоомыень суглуулан һүрилжэ, намарай паар үдэр һүнигүй хахалжа байна.

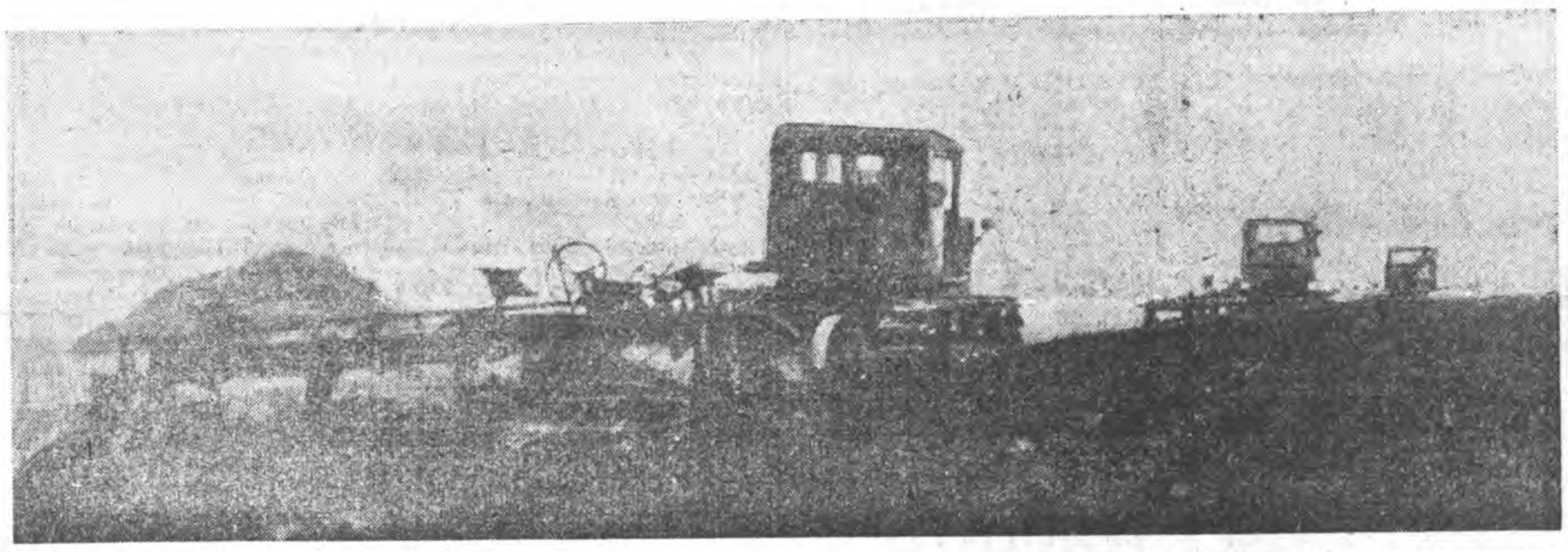

Э. ЛАПИНАЙ фото.

СЕНТЯБРИИН 20 — САБШАЛАН ҺАЙЖАРУУЛХА ҺАРА — ОКТЯБРИИН 20

ЭРШЭТЭ АЖАЛ ЭХИЛЭЭ

Энээнһээ урда жэлнүүдтэ манай эндэхи алишье ажахы үбһэ хуряалга дүүргэһээр лэ хойто хабарынь болотор сабшалан тээшээ оройдоо һанаагаа табидаггүй шахуу байһан гээшэ.

Иимэрхүү байдал Бэшүүрэй аймагай колхоз, совхозуудта жэл бүри үзэгдэдэг һэн. Харин мүнөө республика доторнай нуга сабшалан һайжаруулха габшагай һарын соносхогдоод байхада тад ондоо болобо.

Мүнөө аймаг соомнай түрүүшынхеэ сабшалан һайжаруулха тусхай машинно-мелиоративна станци бии болгогдоо. Тэдэндэ машина техникэ даалгагдажа үгтөө. Тус станци сабшалангай хүрьһэ үндэһөөрнь һайжаруулха, тэндэ олон жэлэй ногоо тарижа ургуулха гэхэ мэтэ хүдэлмэри хэхэ юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ тус станциин тусхай оньһожоруулагдаһан отряд «Дружба» колхозой сабшалан дээрэ хүдэлжэ байна. Эндэ «С-80» түхэлэй хүсэ ехэтэ хоёр трактор, үшөө «ДТ-54» түхэлэй хоёр трактор, табан самосвал-автомашина сабшалан дээрэ шэбхэ гаргажа, тэндэхи бургааһа шугыень сэбэрлэжэ байнхай. Даб дээрэ түрүүшын 1000 шахуу тонно шэбхэ гаргагдаа. Энэ һарын дүүрэтэр (октябриин 20 болотор) отрядайхидай хүсөөр бүхыдөө 5000 тонно шэбхэ зөөгдэхэ юм.

Тэрэшэлэн аймагай «Рассвет», XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта, Бэшүүрэй совхоздо оньһожоруулагдаһан отрядууд баһал сабшалан дээрэ хүдэлжэ эхиланхай. Аймаг соо бүхыдөө 12 тиимэ оньһожоруулагдаһан звенонууд эмхидхэгдэхэ байна. Мүн тиихэдэ луговодуудай 23 жэжэ звенонууд сабшалан дээрэ гаранхай.

Соносхогдоһон энэ һарын туршада аймагай колхоз, совхозуудай сабшалан дээрэ 27 мянган тонно шэбхэ гаргагдаха, 130 га газарта гектарай хоёр центнер тухай минеральна үтэгжүүлгэ тараагдаха, 250 гектар сабшалан дээрэ бүри ехэ шэбхэ зөөгдэжэ, үтэг болгогдохоор хараалагдана. Энэ үе соо 250 га сабшалан һубаг ханаабуудаар уһалагдаха, үшөө далаад га газар бүлүүр станцинуудай уһаар уһалуулагдаха юм.

Хэхэ, бүтээхэ юумэн ехэ. Гэбэшье зарим ажахынууд таряа хуряалтаа үшөө дүүргээгүй, ехэнхи техникэмнай намарай паар хахалалга, һолоомо суглуулгада хүдэлнэ гэжэ шалтаад, сабшалан дээрээ мүртэй хүдэлмэри хэнэгүй. Энэнь тон буруу. Мүнөө сатай дулаан байхада сабшалан дээрээ ехэ хүдэлмэри хээгүй һаа, хэзээ хэхэ гээшэб.

К. БОБРОВ.

...И ЗОХЁОЛОЙ, ...СТВЫН ЭРХИМ ...ТЭЭЛНҮҮДЭЙ ...Ы РЕСПУБЛИКЫН ...УУД ТУХАЙ

...икын уран зохёол бо...ствые саашадань хүг...дын, уран һайханай ...рхим зохёолнуудые бү...этэ уран зохёолшодон, ...шадай, композитор...театрнуудай хүдэлмэ...эй эдэбхи үүсхэл дээ...н тула, В. И. Ленин...һөөр 100 жэлэй ойтой ...улан, КПСС-эй обко...о, Буряадай АССР-эй ...үүдэй Совет Буряа...СР-эй республиканска ...болгохо гэжэ тогтообо.

...тууды олгохо Комитед...о Н. Г. — РСФСР-эй ис...габьяата ажал ябуулаг...н зохёолшо (Комитедэй ...э); Жалсараев Д. З. — ...н зохёолшодой холбоо...ениин түрүүлэгшэ; Ни...Н. — культурын министр ...эй түрүүлэгшын орлог...хобоев Д. Л. — республи...истрнүүдэй Соведэй хү...гшэ (Комитедэй секре...Дугаров Д. Д. — Буряадай ...лэлэй ахамад редактор, ...А. В. — уран зураашаа, ...ашадай холбооной прав...түрүүлэгшэ, Линховоин ...ССР-эй арадай артист; ...В. Ц. — хэлэ бэшэгэй ...андидат, СССР-эй Наука...кадемиин Сибириин отде...Буряадтахи филиалай ...эрдэмэй институдай ...н хэлтэсые даагша (Ко...түрүүлэгшын орлогшо); ...В. — искусствын эрдэ...идат, Зүүн Сибириин ...н институдай хүгжэмэй ...кафедрые даагша; Пав...— Буряадай АССР-эй ара...зураашаа; Петров К. А. — ...мын театрай ахамад ...Сонтоева И. И. — искус...эмэй кандидат, СССР-эй ...дай академиин Сибириин ...Буряадтахи филиалай ...эрдэмэй институдай ...хүдэлмэрилэгшэ; Тимин ...СФСР-эй арадай уран зу...Халматов В. К. — РСФСР-...й артист; Цыдenжапов ...ССР-эй арадай артист; ...Ц. Г. — драматург, оперо ба ...театрай ахамад режиссёр, ...искусствын габьяата ...улагша; Ямпилов Б. Б. — ...тор, РСФСР-эй искусствын ...ажал ябуулагша — гэг...

...—1969 онуудта гараһан ...хёол бүтээлнүүдэй түлөө, ...соо концерт нааданууд...һаар табиһанай түлөө ...И. Ленинэй түрэһөөр 100 ...ойтой дашарамдуулан, ...дэ түрүүшынхеэ барюу... Саашадаа хоёр жэл бо...жэлэй нэгэдэхи квартал...гдохо.

...н шангай хоёрынь — туд ...1500 түхэригэй, удаалахи ...ь 1000—1000 түхэригэй

...абаһан хүнүүдтэ «Буряа...АССР-эй республиканска ...лауреат» гэһэн нэрэ зэр...охо, диплом, хүндын тэм...н үнэмшэлгэ барюулагда...

Һүүлэй һонин

...ҮХЭСОЮЗНА КОНКУРСНУУД

...Р-эй Культурын ми...ство, СССР-эй Ком...рнуудай холбооной ...иин секретариат ...Ленинэй түрэһөөр 100 ...ойн хүндэлэлдэ зо...концертнэ эрхим ...има зохёолгоор залуу ...шэдэй бүхэсоюзна ...с соносхобо.

...конкурс хоёр шатаар ...гдэхэ. Түрүүшынхинь ...убликанска, шэлэл...ёрдохинь — 1970 оной ...31-дэ дүүрэхэ бүхэ...шата болоно. Нэгэ...хоёрдохи шангуудта ...шэд орон соогуураа ...тээр ябаха, грамм...када бэшүүлхэ эрхэ...лгохо.

...Р-эй Культурын ми...ство СССР-эй Компо...үүдай холбоотой ...энэ гайхамшаг ойдо зорюулан, һайндэрэй концертнэ шэнэ программануудые шалгаха бүхэсоюзна харалга үнгэргэхэ гэжэ шиидхээ. Тэдэ программанууд тематическа, сюжетнэ, театршалһан байжа болохо. Программын хахадһаа бага бэшэнь урда тээнь хаанашье харуулагдаагүй, совет авторнуудай зохёолнуудаар табигдаһан, шэнэ номернууд байха ёһотой.

(ТАСС).

Иранай шахини Фарах Пехлеви орон нютагаа бусаба

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын уряалаар Советскэ Союзта албанай хэрэгээр айлшалжа ерэһэн Иранай шахини Фарах Пехлеви Иранаа бусахаяа сентябриин 27-до Москваһаа мордоо.

(ТАСС).

ВЦСПС-эй СЕКРЕТАРИАДТА

«ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ойн баяр ёһололой неделиин» бэлэдхэл хэхэ, үнгэргэхэдэнь комсомолой эмхинүүдтэ туһалхыень профсоюзуудай соведүүд болон комитедүүдтэ ВЦСПС-эй секретариат һанамжалан дурадхаба. Тиимэ недели октябриин 24-һөө 29 хүрэтэр үнгэргэгдэхэ. Энэ үе соо профсоюзуудай клубууд, байшангууд, соёлой ордонууд, стадионууд ба спортын бусад байрануудые арендын түлөөһэгүйгөөр комсомолой комитедүүдтэ үгэхыень профсоюзуудай соведүүд болон комитедүүдтэ зүбшөөгдөө.

ИРАНАЙ ШАХИНШАХ ЭРХҮҮ ЕРЭБЭ

МОСКВА. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын уряалаар манай орондо албанай хэрэгээр айлшалжа ерэһэн Иранай шахиншах Мохаммед Реза Пехлеви сентябриин 27-до Москваһаа Эрхүү ерэбэ.

Иранай ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэ хүндэтэ айлшаниие Н. В. Подгорный, А. Н. Косыгин, Ю. В. Андропов болон бусад тушаалтад үдэшэбэ. Хүндэлэлэй харуул жагсаагдаад, хоёр ороной гүрэнэй гимнүүд дуулагдаа.

(ТАСС).

АХА ДҮҮГЭЙ НАЙРАМДАЛ

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Монголой Арадай Республикада ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Польшын Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Польшын маршал Мариан Спыхальскиин айлшалһан тухай коммюнике сентябриин 27-до эндэ тунхаглагдаа. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ: үнэн сэдьхэлэй, аха дүүгэй оршон байдалда үнгэрһэн, хани ёһоной энэ айлшалалга Монголой ба Польшын арадуудай интернациональна ёһоор һаналаа нэгэдэһэнэй эли тодо гэрчэ болоно.

Социалис оронуудай хоорондын бүрин түгэс харилсаа холбоон, аха дүү ёһоной туһалалсалга, Советскэ Союзтай байгуулһан эбдэршэгүй бата холбоон бүхы социалис хани нэгэдэл бэхижүүлхэ найдамтай нүхэсэл болоно гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

И. И. Якубовскиин, С. М. Штеменкын Венгридэ ошоһон тухай

БУДАПЕШТ. (ТАСС). МТИ агентствын дамжуулһанай ёһоор, Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүдэй нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша, Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовский, Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүдэй нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй штабай начальник, армиин генерал С. М. Штеменко сентябриин 25—26-най үеэр Венгри ошоһон байна.

Эдэнэр зэбсэгтэ хүсэнүүдээ саашадань бэхижүүлгэтэй холбоотой асуудалнуудые Венгриин Обороной министерствын хүтэлбэрилэгшэдтэй зүбшэн хэлсээ. Эдэ асуудалнуудаар тон адли хараа бодолтой байһаниинь тэмдэглэгдэбэ.

Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Я. Кадар И. И. Якубовскитой, С. М. Штеменкэтэй уулзаа. Энэ уулзалгада ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, правительствын Түрүүлэгшэ Е. Фок, ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Обороной министр Л. Цинеге, армиин штабай начальник, Обороной министрэй нэгэдэхи орлогшо К. Чеми гэгшэд хабаадалсаа.

ШАДАМАРНУУД ШАЛГАРАА

Һаяшаг Эрхүүгэй областиин Большереченскэ леспромхоздо модо бэлэдхэлэй промышленностиин мэргэжэлтэдэй зональна мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Энэ һорёондо Кемеровэй, Эрхүүгэй, Шэтын, Амарай, Камчатска, Сахалинай областиин, Красноярска, Хабаровска, Примориин хизаарнуудай болон Буряадай АССР-эй леспромхозуудай моторист, трактористнууд, гэшүүдэ шулагшад хабаадалсажа, хаба шадалаа харуулба.

Ажалдаа ямаршье нэгэ осол гаргангүй, богони саг соо эрхим шанартайгаар модо отолхо, гэшүүһыень сэбэрлэжэ таллуулха гэһэн түбэгтэй асуудал эндэ табигдаһан байна. Манай Буряадай модо бэлэдхэлэй промышленностиин мэргэжэлтэд иимэ һорёондо түрүүшынхеэ хабаадалсаба. Тиигэбэшье манай модошод хүнэй хойно орожо, нюураа улайбагүй.

Баргажанай леспромхозой тракторисτнууд П. Я. Юринский, С. В. Бурцев гэгшэд үндэр мэргэжэлтэй байһан дээрэһээ шалгаржа, хоёрдохи һуури эзэлбэ. Мүн лэ Итанцын леспромхозой моторист Н. И. Хлебников дүрбэдэхи. Баргажанай леспромхозой моторист В. В. Попов табадахи һууринуудые эзэлжэ урмашаба.

Энэ һорёондо эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үндэр амжалта туйлаһан хүдэлмэришэд үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдажа, олоной магтаалда хүртэбэ.

В. СТУПИН.

Хүн бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг

Арадай ажахын, соёлой байгуулалтын асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлгэдэ арад түмэнэй анхарал хандуулха, хүсые элсүүлхэ гэшэ агууехэ багшын алдарта ойе тэмдэглэхэ эрхим арга болоно гэжэ партиимнай Центральна Комитет «В. И. Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай» тогтоол соогоо зааһан байна.

Энэ түүхэтэ ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажалай шэнэ амжалта түйлаха гэһэн ажалша олониитын һайн һайхан эрмэлзэлые халуунаар дэмжэлгэ — партийна комитедүүдэй, эхин организацинуудай шухалын шухала зорилго мүн.

Манай Хориин аймагай ажалшадай хүсэлэл оролдолгоор шэнэ ургасаа хуряаха хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдажа дүүрэбэ. Намартаа сабшалан шанаржуулан һайжаруулгын хэмжээнүүдые бэелүүлхэ, ниитын малда садхалан үбэлжэлгэ хангаха хүдэлмэри түлэг ябажа байна. Мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха жэлэй түсэб дүүргэхын түлөө тэмсэл совхозуудай хүдэлмэришэдэй түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно. Аймагай промышленна предприятинуудай коллективүүд түсэб даабаряа амжалтатайгаар дүүргэхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлнэ.

Байгша оной дүнгүүдые үндэһэ болгон, 1969—70 онуудта ажахыя горитой дэбжэлтэ түйлаха арга боломжоёо коллективүүд үшөө дахин хаража, урда тээнь абаһан социалис уялгаяа шэнэдхэнэ. Тодорхойлон хэлэбэл, манай аймагай совхозууд ерэхэ 1969 ондо түсэбһөө галуур 4800 центнер һү, 1100 центнер мяха, 150 центнер нооһо, 6 мянган центнер орооһо гүрэндөө худалдахаар хараалаа. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэхын тула нэн түрүүндэ хамтынгаа малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ ябадал болоно. Партиин райкомой һаяын пленум энэ асуудалда анхарал хандуулаа.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе ажахын шэнэ амжалтаар угтахатаяа хамта, манай аймагай ажалшад шэнэ барилга хэхэ, илангаяа соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай тэр байшангуудые олоор бариха тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалаа. 1969—70 онуудта 6 хүдөөгэй клуб, 6 библиотекэ баригдахань. Аймагай түб — Хори тосхондо 1970 оной түгэсэтэр соёлой иимэ эмхи зургаанууд тогтоогдохоор хараалагдана гэбэл: аймагай соёлой байшан, үхибүүдэй бэ ехэшүүлэй библиотекэ, үхибүүдэй хүгжэмэй һургуули, арадай музей, арадай театр, фото-кинодо дуралагшадай студи баригдаха. Һургуулиин шэнэ байшангууд, һургуулиин наһа гүйсөөгүй үхибүүдэй, арадай элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудай байшангууд олон газарта шэнээр баригдаха. Мүнөө жэлэй дүүрэтэр Хори тосхондо дунда һургуулиин байшан бодхоогдожо дүүрэхэнь.

Соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудые түбхинүүлхэтэеэ хамта, тэдэнэй хүдэлмэриин удхэ шанар һайжаруулха тон шухала. Соёлой хүдэлмэриин гол удхань В. И. Ленинэй үзэл сурталые арад зоной дунда улам гүнзэгыгөөр, бүри үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдаха зэргэтэй.

Мүнөөнэй эрилтын ёһоор, хүдэлмэриингөө удха шанар һайжаруулхые оролдожо байгаа эмхинүүдэй дундаһаа «Знани» бүлгэмэйхидэй эдэбхи үүсхэлые тэмдэглэмээр. Бүхы совхоз, леспромхозуудтахи лекторнуудэй бүлэгүүд мартһаа хойшо тусгаар табигдаһан метамическа түсэбэй ёһоор Ленинскэ уншалгануудые эмхидхэжэ байнхай. Удха түгэлдэр, һонирхолтой лекци, хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэдэг эдэбхитэдэй дундаһаа Тээгдын дунда һургуулиин багшанар, партиин гэшүүд Владимир Викторович Билевич, Георгий Федотович Дымбелов гэгшэдые онсолон нэрлэмээр. «Уран зохёолнууд дотор харуулагдаһан В. И. Ленинэй образ» гэһэн лекцинүүдыень ажалшад илангаяа ехэ һонирхожо шагнадаг байна.

Ленин тухай лекци, хөөрэлдөөнүүдые саашадаа бүри үргэнөөр эмхидхэхэ, энэ хүдэлмэридэ хүдөөгэй интеллигентнэрые олоор хабаадуулха зорилгоор аймагтамнай «Ленинскэ среда» тогтоогдоо. Һара бүхэнэй һүүлшын средагай үдэр аймагай ажахынуудта, эмхи зургаануудта В. И. Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулга, революционно үзэл суртал тухай лекцинүүд уншагдадаг байха.

Ганса соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай бэшэ, мүн үзэл сурталай, политико-хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэриие үргэдхэхэ, удха, шэнжыень һайжаруулха дэлгэрэнгы хэмжээ ябуулганууд партиин райкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлэсэгдэжэ баталагдаад, бэелүүлэгдэжэ эхилээ.

В. И. Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ойдо бэлэдхэл хадаа ниитэ партийна, бүгэдэ арадай хэрэг мүн. Тиимэһээ мүнөө ябуулагдажа байгаа бүхы политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри энэ хэрэгтэ хандуулагдаха, партийна организацинуудай хүтэлбэри доро ябуулагдаха зэргэтэй.

Партиин райкомой тогтоолһоной ёһоор, бүхы эхин партийна организацинууд В. И. Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ойдо бэлдэхэ асуудалые коммунистнуудайнгаа хамтын суглаан дээрэ табижа, алдарта ойе ажалай, политическэ шэнэ дэбжэлтээр угтахын тула юу хэхэ тухайдаа дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэнэд. Иимэ суглаанууд Үдын совхозой бүхы эхин партийна организацинуудта болоо. Коммунистнуудһаа гадна, мүн хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, багшанар, соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд эдэ суглаануудта уригдаһан байна.

Коммунистнуудай хамтын суглаанай тогтоолнууд соо һонирхолтой олон хэмжээ ябуулганууд хараалагдана. Тэдэнэй зарим нэтыень дурдабал, В. И. Лениндэ зорюулһан эрхим һайн тематическа вечернүүдэй түлөө конкурс соносхохо, һуурин тосхонуудай талмай, парк, үйлсэнүүдые гоё һайхан түхэлтэй болгохо, эрхим һайнуудтань агуу багшын нэрэ үгэхэ; совхозуудай, леспромхозуудай түб тосхон бүхэндэ Ленинэй хүшөө табиха гэжэ һанамжалагдана.

Хүдөө нютагуудта партийна һуралсалай шэнэ жэл октябриин 15-һаа эхилхэнь. Коммунистнууд, комсомолшууд болон партийна бэшэ эдэбхитэдэй политическэ һуралсалай үедэ В. И. Ленинэй зохёолнуудые гүнзэгыгөөр шудалха хэрэгтэнь горитой анхарал хандуулагдаха болоно. Политһургуулинуудай, теоретическэ семинарнуудай һурагшадта ленинизмын теори, суртал һургаал һайнаар ойлгуулха, һуралсалайнь программые коллективүүдэй бодото зорилготой нягта холбоотойгоор зааха гээшэ пропагандистнуудта туһаламжа үзүүлхын тула партиин райком тодорхой хэмжээнүүдые харааланхай. Тусхайлан хэлэбэл, КПСС-эй түүхэ, философи, политэкономи тушаа Ленинэй зохёолнуудаар пропагандистнуудай гурбан семинар һуралсалай жэлэй туршада эмхидхэгдэхэ юм.

Ажалшадай дунда ябуулагдадаг ойлгуулалжын хүдэлмэриин шэнжэ, удха ленинизмын мүнхэ суртал бодолнуудаар хүнүүдые хүмүүжүүлхэ

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо

хэрэгтэ хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Тиимэһээ партийна организацинуудай агитколлективүүд өөһэдынгөө түсэб шэнэдхэн табижа, арад зоной дунда ябуулдаг ойлгуулламжынгаа хүдэлмэриин түрүү шэнэ онол аргануудые хэрэглэхээр хараална. Ажалшадай дунда хүндэтэйгөөр хүлеэгдэн угтагдадаг политинформаторнуудай хүдэлмэридэ тодорхой туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлхэ асуудалда партиин райком, тэрэнэй пропаганда болон агитациин таһаг онсо анхарал хандуулна.

Политинформаторнуудай хүдэлмэриин зарим тэды дүн согсолхо, дүй дуршалыень абалсуулха зорилгоор һаяын сагта семинар үнгэргэхэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

Харуулан ойлгуулха агитациин түхэл шэнжые шэнэдхэхэ, совхоз, леспромхозуудай үйлэдбэриин участогуудта тэрэниие үргэнөөр дэлгэрүүлхын тула партийна организацинуудай урда мүн лэ тодорхой зорилгонууд табигданхай. Жэшээлэн дурдабал, бүхы дунда һургуулинуудта Ленинэй булан байгуулагдаха, клуб ба библиотекэнүүдтэ Ленинэй зохёолнуудай выставкэнүүд, фото-витринэнүүд, альбомууд хэгдэхэ.

Тобшолон хэлэбэл, ажахын, соёл культурын бүхы хүдэлмэри Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэһэн хүсэл эрмэлзэлээр нэбтэрэнхэй. Олониитын ажалай, политическэ дэбжэлтые халуунаар дэмжэхэ, эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри улам һайжаруулха, удха, шанарыень дээшэлүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай хойшолуулашагүй шухала зорилго болоно.

Коммунис партиин, Совет гүрэнэй үндэһэ һуури табигша, эмхидхэгшэ, бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэдэй агууехэ вождь В. И. Ленинэй зуун жэлэй алдарта ойе эрхим һайнаар угтаха ябадал — бүхы ажалшадай, совет хүн бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг.

П. ПАВЛОВ,
КПСС-эй Хориин райкомой нэгэдэхи секретарь.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ульяновтанай бүлэ: Илья Николаевич Мария Александровна хоёр Анна, Ольга, Мария, Александр, Дмитрий, Владимиртаяа.

ТАСС-ай фотохронико.

ПОЛИТИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛЫЕ УГТУУ

КОММУНИСТНУУДАЙ ҺУРАЛСАЛ
ОНСО АНХАРА

Партийна гэгээрэлэй системын һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлээ манай республикын партийна организацинууд дүүргэжэ байна. Октябрь һараһаа эхилжэ 37 мянга гаран коммунистнар, партийнабэшэ эдэбхитэд марксистско-ленинскэ һургаал шудалалгаяа үргэлжэлүүлхэнь. Политическэ һургуулинууд, кружок болон теоретическэ семинарнууд һуралсагшадаар бүридүүлэгдээ.

Манай республикын партийна организацида һуралсалай шэнэ жэлдэ 180 эхин политическэ һургуули (44-ниинь түрүүшынгээ жэл), марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалха 1165 һургуули, 370 теоретическэ семинар, партийна эдэбхитэдэй 12 районно һургуули, марксизм-ленинизмын үдэшын университет хүдэлхэ юм. Гадна һуралсалай үнгэрһэн жэлдэ эхин политһургуулинуудые дүүргэһэн нүхэдэй КПСС-эй түүхэ, манай партиин ба гүрэнэй гадаадын болон дотоодын политика шудалха 3 жэлэй кружогууд байгуулагдаа. Тэрэшэлэн тэдэнэй зариманиинь лекторинуудта, Ленинскэ уншалгануудта ябалсаха юм.

Олон коммунистнууд өөһэдынгөө табиһан түсэбөөр марксистско-ленинскэ теори бэеэ даагаад шудалхаар зоригжонхой. Партийна организацинуудаар байгуулагдаһан политическэ гэгээрэлэй һургуули, кружогууд, мүн теоретическэ семинарнууд коммунистнарай, партийнабэшэ эдэбхитэдэй юрэнхы болон теоретическэ бэлэдхэлдэ хүсэд тааралдана, тэдэнэрэй саашадаа һуралсажа, марксистско-ленинскэ теориин шухала асуудалнуудые гүнзэгыгөөр шудалха арга боломжонуудые олгоно.

Гэхэтэй хамта зарим партийна организацинуудай энэ шухала хэрэгтэ ёһо тэдысэ хандаһан дээрэһээ политическэ һургуулинууд коммунистнуудай эрилтэ, хүсэлэл ханганагүй. Жэшээлхэдэ, Мухар-Шэбэрэй аймагта эхин политһургуули дүүргэһэн коммунистнуудай саашадаа һуралсаха арга боломжо хараада абтангүй шиидхэгдээд, олондонь таараагүй. Иимэрхүү дутагдалнууд Загарайн, Хяагтын аймагуудай зарим партийна организацинуудаар үзэгдэһэн байна.

Һуралсалай шэнэ жэл хадаа манай партиин, бүхы совет арадай В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэжэ байһан оршон байдалда үнгэрхэ юм.

«Маркс — Энгельс — Ленинэй һургаалые гүнзэгыгөөр шудалха, тайлбарилан ойлгуулха гээшэ ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгээр партийна организацинуудай эмхидхэхэ хүдэлмэриин үндэһэ һуури болоно. Партийна организацинууд В. И. Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ойдо бэлдэхэдээ, бүхы коммунистнуудай марксистско-ленинскэ эрдэм болбосорол дээшэлүүлхэ, революционно теориие үргэн олон коммунистнуудай, партийнабэшэ хүнүүдэй гүнзэгыгөөр шудалха хүдэлмэри улам һайжаруулха ёһотой» гэжэ В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоол соо заагдана.

Энэ заабари бэелүүлхэ зорилготой тааралдуулан политическэ һуралсалшье бүридхэгдэһэн байна бшуу. 327 теоретическэ семинарнуудта гол түлэб В. И. Ленинэй зохёолнуудые шудалха юм. Эдэ семинарнууд политическэ гэгээрэлэй байшангай зохёоһон һуралсалай жэшээтэ гурбан түсэбөөр ажаллаха. Манай парти болон гүрэнэй түүхын асуудалнуудаар В. И. Ленинэй зохёолнууд, В. И. Ленинэй философско зохёолнууд, экономикын болон экономическа политикын асуудалнуудаар В. И. Ленинэй зохёолнууд эдэ түсэбүүдтэ оруулагданхай, хоёр жэлэй туршада үзэжэ дүүргэгдэхээр хараалагданхай.

В. И. Ленинэй намтар шудалха дуратайшуулай тоо байгша ондо олошорбо. Эхин политическэ һургуулинуудһаа гадна, В. И. Ленинэй намтар тусгаар байгуулагдаһан кружогуудта үзэгдэхэ юм. Гадна Ленинскэ лекторинууд байгуулагдаа, Ленинскэ уншалганууд эхилбэ.

Ондоогоор хэлэбэл, ленинскэ теоретическэ һургаалые үргэнөөр шудалха хэрэг зүбөөр эмхидхэхэ гэшэ партийна организацинуудай онсо анхаралда байха зэргэтэй. Түрүүшын хэшээлнүүдһээ эхилжэ КПСС-эй түүхэ, политическэ экономи, философи шудалхадаа В. И. Ленинэй зохёолнуудые үргэнөөр хэрэглэхэ, һайса шудалха гээшэ тон шухала болоно. Һурагша бүхэн манай Коммунис парти болон Совет гүрэн байгуулха хэрэгтэ В. И. Ленинэй онсо үүргые, агууехэ Ленинэй дэлхэйн пролетариадай багша байһаниие хүсэдөөр харуулжа шадаха зэргэтэй.

Энэ талаар пропагандистнуудай үүргэнь тон ехэ. Тэдэнэй юрэнхы эрдэмэй, политическэ, теоретическэ, методическа бэлэдхэлһээ хэшээлнүүдэй шанарынь дулдыдаг ха юм.

Манай республикада бэрхэ пропагандистнууд олон. Пропагандистнар Р. Т. Рабданов, Н. Н. Спиранский, Л. М. Курдюкова, Л. М. Каспарова, Э. Т. Митахина, Н. В. Еранский болон бусад оролдосото ажалаараа мэдээжэ болонхой. 24 эрхим пропагандистнар һаяшаг Москва, Ульяновск городуудаар ябажа, ленинскэ газ нилсажа ерээ. Олон нар КПСС-эй райком мой хүндэлэлэй гр үнэтэ бэлэгүүдээр ш

Зүгөөр булта пр партийна пропаганды хүсэд мэдэнэ, теорет бэлэдхэлтэй гэхын а нэй дунда дээдэ эрд гандистын хүдэлмэри хабаадуулагдаһан нүх Илангаяа хүдөөгэй пр нууд бэрхэшээлтэ ба дог. Тусгаар мэргэжэл дээрэһээ тэдэнэр КП хын, политическэ экон лософиин асуудалнууд нүүдые үнгэргэхэ бэл

Тиимэһээ тэдэнэртэ һаламжа хэрэгтэй. Ба районуудай политическ лэй кабинедүүд проп рай һуралсал эмхидх түсэб зохёогоод байна нууд, теоретическэ бол ческа конференцинүүд хөөр хараалагдана. Һа районуудаар түрүүшы үнгэргэгдэхэнь. Парти ной комитет хэдэн семи гөөд байна. Политическ лэй кабинедүүдые д семинар, философиин э даар пропагандистнарай рэй курса, политэкономи гуудай, теоретическэ се дай хүтэлбэрилэгшэдэй боложо дүүрэнхэй.

Гадна имагтал семи зарлаад хизаарлаха бо салай жэлэй туршада кр литһургуулинуудай хэш шалгажа, пропагандист то туһаламжа үзүүлхэ рэгтэй. Энэ асуудал му суглаанууд дээрэ, парти тедүүдтэ харагдажа бай

Марксистско-ленинскэ дэлгэрүүлгэ гансахан һуралсалаар хизаарлагд юм. Энээнэй тула, соёл хүдэлмэриин бүхы онс рэглэхэ болоно. Арадай тедүүд, коммунис ажал нис заршам жур гуулинууд, Ленинскэ л лон Ленинскэ уншалга бүтэлые республикын нуудаар, томо һуурин даар эмхидхэхэ хэрэгт

Тэрэшэлэн партийна дүүд комсомол, залуушу литическэ һуралсал туха лаа табиха ёһотой болон рые партийна һуралса дуулха, комсомольско жогуудта эрдэм бэли нистнүүдые томилхо ш

Т. НАЗИ
КПСС-эй об
политическэ гэгэ
кабинедые

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

ПЛЕНУМ БОЛОБО

ХЯАГТА. «Аймагай комсомолшууд болон залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ талаар партийна организацинуудай ябуулжа байһан хүдэлмэри тухай» асуудал КПСС-эй Хяагтын райкомой ээлжээтэ пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Партиин райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Е. Ф. Елизов энэ асуудалаар элидхэл хээ.

Комсомолшууд, залуушуулай ажабайдал ба ажал ябуулгын ямар байһые элидхэлшэ гүнзэгыгөөр шэнжэлэн харуулба. Мүн комсомолой хүдэлмэриие партийна организацинуудай зүгһөө хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ бии байһан дутагдалнуудые элирхэйлбэ, саашадань тэрэниие усадхаха хэмжээнүүд тухай онсо тогтобо.

Элидхэл тушаа ээрэлгэ нэхэлгын фабрикын партийна организациин секретарь нүхэр Н. Гончаров, ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь В. Чимитов, райвоенком Н. Плеханов болон бусад үгэ хэлээ.

Пленумэй эсэстэ тус асуудал тушаа дэлгэрэнгы тогтоол баталагдан абтаба. Комсомолой организацинуудай хүдэлмэриие, залуу үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгые һайжаруулха зорилго тэрээн соонь хараалагдаа.

Эмхидхэлэй асуудал зүбшэгдөө.

Г. ЦЫБИКОВ,
КПСС-эй Хяагтын райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Сэлэнгын техническэ участогай хүдэлмэришэн Андрей Степанович Мартынов даабарита ажалдаа оролдосотойгоор хандажа, электро-гагнууршанай, котельщигэй мэргэжэлнүүдые шудалһан юм. Мүнөө социалис мүрысөөндэ оролсоод, ажалдаа амжалта түйлана. 9 һарынгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргөөд, октябриин түсэбөөр худэлжэ байнхай. Зураг дээрэ: А. С. Мартынов.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

СЕМИНАР ҮНГЭРГЭГДӨ

ХЭЖЭНГЭ. Һаяхан эндэ партийна эхин организациин секретарьнуудай семинар үнгэргэгдэбэ. Абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхын тула аймагай бүхы ажалшадай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха гээшэ партийна организацинуудай гол зорилго гэһэн элидхэл райкомой секретарь Н. М. Тютрин хээ. Райкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагша А. С. Баинов Агууехэ Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн угтамжада зорюулан, хүн зоной дунда политическэ, ойлгуулламжын, гэгээрэлэй хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулха тухай хэлээ.

Семинарта хабаадагшад мүн өөһэдынгөө ажал хүдэлмэриин дүй дуршалые андалдаа. Жэшээнь, Чисаанын совхозой парткомой секретарь Ц. Г. Гармажапов комсомолой организациин хүдэлмэридэ партийна организациин үмэнэһөө ямар туһаламжа үзүүлэгдэдэг бэ гэжэ дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Худанай совхозой парткомой секретарь Ц. Н. Лодоев партийна даалгабари ба тэрэнэй хойноһоо хайшан гэжэ хинан шалгадаг тухайдаа тобшо мэдээсэл хээ. «50 лет Октября» совхозой нэгэдэхи отделениин партийна организаци тарь соёл гэгээрэлэй эм нуудай ажал хүдэлмэри онсо тогтоо. Эндэхи клуб, библиотекэ соёл гуламта боложо үшөө гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Орадой библиотекэ му нэ, ехэнхидээ хаалгатай Библиотекарь өөрөө отара дээгүүр ябажа, даггүй гэжэ тэмдэглээ.

Семинар нэгэ үдэрэй үнгэргэгдөө.

М. ВЯЗЕМС
КПСС-эй Хэжэнгын рай
эмхидхэлэй таһагые д

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНАЙ

ИЛЬИЧЭЙ СИБИРЬҺЭЭ ЭЛЬГЭЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

ЛЕНИНГРАД. «Ленинскэ мүрнүүдые уншахадаа» гэжэ ном КПСС-эй Ленинградска обкомой, горкомой хэблэлээр гаргагдаба. Номой автор—түүхын эрдэмэй доктор Г. М. Дейч В. И. Ленинэй Сибирьһээ эльгээһэн бэшэгүүдэй үндэһоор, Владимир Ильичэй тэрэ үедэ ямар байдалтай байһан, эхэдээ, эгэшэ дүүнэртээ, партийна хүдэлмэриин талаар хани нүхэдтөө ямараар хандадаг байһан тухайдань шэнжэлэл хээ. Ильичэй түрэлхидтөө бэшэһэн бэшэгһээ тухайлхада, Ульяновтанай бүлын гэшүүд бэе бэедээ ехэл эмээхэй байһан гэжэ мэдэгдэнэ. Эдэнэр гансал шуһан түрэлэй һабагшаар бэшэ, мүн нэгэ хэрэгэй түлөө тэмсэжэ байһаараа иимэ дүтэ, хани харилсаатай байгаа юм.

Владимир Ильичэй зохёолнуудай хэблэгдэн гараһан тухай хөөрөөндэ энэ ном соо тусхай анхарал хандуулагдана. Автор В. И. Ленинэй «Россидахи капитализмын хүгжэлтэ» гэжэ зохёол тушаа тогтоо. Сибирьтэ бэшэгдэһэн гү, али бэшэгдэжэ дүүргэгдэһэн бусад олон зохёолнуудтань али, энэ зохёолынь Владимир Ильичэй эгэшэ Анна Ильиничнагай оролдолгоор хэблэгдэжэ гараһан юм.

ЛЕНИНСКЭ УНШАЛГАНУУД

ЛЬВОВ. Областиин хүдэлмэришэдэй, хүдөөгэй клубууд соо Ленинэй зохёолнууд уншагдана. Эдэ уншалгануудта партийна, совет хүдэлмэрилэгшэд, дээдэ һургуулинуудай багшанар, «Знание» бүлгэмэй гэшүүд хабаадалсана.

Коммунизм байгуулгын агууехэ творческо хүсэн болгошо марксизм-ленинизмын суртал тухай партиин обкомой нэгэдэхи секретарь В. С. Куцеволой уншаһан лекци шагнахаяа Львовой Түмэр замшадай соёлой ордон соо олон зон сугларaa.

ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ КОЛХОЗОЙ МУЗЕЙ

ОРЕЛ. Никольск тосхоной революционно, дайшалхы, ажалай алдар солын музейдэ олон һонин экспонадууд сугларaa. Тосхоной түрүүшын коммунистнууд, комсомолшууд тухай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түүхэ тухай документнүүд тэдэнэй дунда бии.

Бүхы Орловшинодохи эгээн түрүүшын хүдөөгэй партийна ячейкэ 1917 оной май соо Никольскдо бии болгогдоо һэн. Тэрэниие һаял фронтһоо бусаһан, энэ тосхоной Н. Н. Чиненов эмхидхээ бэлэй. Агууехэ Октябриин үшөө илан мандаагүй байхада В. И. Ленинтэй уулзаха золдо хүргэһэн хүн юм. Энэ уулзалга тухай дурдалгаяа хүдөөгэй музейдэ эльтээгээ.

1919 ондо Чиненовой үүсхэлээр Никольскдо комсомолой эмхи байгуулагдаһан.

Мүнөө врач болоһон, тосхоной түрүүшын комсомолец С. А. Чесноковой комсомолой гэшүүнэй билет музей соо, Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулһан таһагтань табяатай.

Нютагайнгаа колхозые Свердловско район соогоо түрүү һууридa гаргахын тула тосхоной партийна, комсомолой эмхинүүд нилээд оролдолго гаргаа.

ТУРКМЕН ХЭЛЭН ДЭЭРЭ

АШХАБАД. КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Марксизм-ленинизмын институдай филиал—Туркменистанай КП-гэй ЦК-гай дэргэдэхи Түүхын институт В. И. Ленинэй зохёолнуудай 42-дохи томые туркмен хэлэн дээрэ бэлдэжэ дүүргэбэ. Вождиин түрэһөөр 100 жэлэй ой болотор В. И. Ленинэй зохёолнуудай 4-дэхи хэблэлэй 35 томойнь нэмэлтэ 10 том туркмен хэлэн дээрэ оршуулагдаха.

Энэ институдай хүдэлмэрилэгшэд «Ленин ба Туркменистан» гэжэ ном зохёожо байнхай. «В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Каракумска канал» гэһэн фото-зурагуудаар шэмэглэгдэһэн согсолборн Туркмениин газар дайдые ундалуулха тухай Ленинэй сэсэн заабариин бэелүүлэгдэжэ байһанда зорюулагдана.

Марксизм-ленинизмын классигуудай тусхай темэтэй зохёолнууд олон тиражтайгаар хэблэгдэнэ. Мүн «К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин пролетарска интернационализм тухай», «В. И. Ленин ба уласхоорондын коммунис, хүдэлмэришэдэй хүдэлөөн» гэһэн согсолборие уншагшад абаа.

(ТАСС).

ТЕХНИЧЕСКЭ ДЭБЖЭЛТЫН ГОЛ ХҮСЭН

...лаар хахалжа гү, али гэр ба-..., мүн буд нэхэжэ гү, али шэ-... тайлуулжа, тобшоор хэлэхэ-...аршье газарта хүдэлжэ бай-..., хүнэй хэжэ байhан ажа-...нь бүтэсэ машина бүтээгшэд-...гоя түлэб дулдыдаха болоно. ...лэб гэхэдэ, ямар зэргын онь-... механизмаар хангагдаhанhаа ...нэй хэдэг хүдэлмэри дулдыда-...hайна ха юм. Мүнөө машина ...ргшэ бүхэнэй хэдэг хүдэлмэ-... арадай ажахыда ажаллажа ...лан 5—6 хүнэй бүтээсые хан-... ушартай.

...машина бүтээгшэд гээшэ манай ...мэришэн ангиин, техничес-...теллигенциин гурбанай нэгэ ...hаа үлүү, коммунизм байгуу-...лдай мэргэжэл ехэтэ хүдэлмэ-...шэдэй нэгэн болохо юм. Энэ ...лшэ армиин хүдэлмэриин хэ-...мжээн ехэ байhаниие, мүн ...эй амжалтые тодорхойлон ха-...hан хэдэн тоо, баримтануу-... хараад үзэе.

Совет машина бүтээгшэд мүнөө ... мянга гаран ондо ондоо ян-...маркын, моделиин машина-...ые бүтээдэг болонхой. Тии-... тэрэ тоо дээрэ үшөө жэл бү-... мянга тухай ондо ондоо нэ-... машина зэмсэгүүд нэмэжэ ... юм. Мүн тиихын хажуу-...нимэ олон машинануудай ... ехэ хубинь саг үргэлжэ ...дэн шэнэлэгдэжэ байнхай. ...хан hүүлэй 11 жэл соо пред-...нуудай конструкторска бю-..., научно-шэнжэлэлгын ин-...удууд 30 мянга гаран элдэб ... түхеэрэлгэ, 10 мянга үлүү ... шэнэ түхэлэй приборнуудые ...hэн байха юм. Орон доторнай ... зэргээр хүдэлмэриин үдэр ... 12—13 шэнэ машина, ... бүтээгдэнэ.

...шэнэ конструкцинуудай ... үнэхөөрөө техническэ эди ... гэжэ нэрлэмээр юумэнүүд ... бии. Жэшээнь, дэлхэй дээ-... эрхим, тон хүсэтэ манай ...турбинанууд, блюмингнүүд, ...нуудые, пассажирнуудые ... самолёдууд, саг үргэлжэ ... шудхажа байдаг асари ехэ ...ралтэнүүд, замбуулиниие ...ахын тула зорюулагдаhан ... приборнууд, 20 метр хү-... ута детальнуудые бүтээн ...даг тон шухаг станогууд, ... гоё электропоезднууд, про-...мын ёhоор хүдэлдэг «сэсэн» ...нууд гэхэ мэтын бүтээсэ ехэ-... техническэ орёо нарин бай-... шалгардаг машина түхеэ-рэлгэ манайда яhала олон бии. Мүн тиихын хажуугаар, абяанhаа түргөөр ниидэдэг самолёдууд тухай гү, али «Москва—Ленинград» хоёрой хоорондо түрбэлгүй түргөөр ябаха шэнэ электропоезд бүтээжэ байhан манай конструкторнуудай хүдэлмэри тухай дурдангүй гарахын аргагүй. Энэ поезд хоёр городой хоорондохи зайе (651 километр) 2 час, 36 минута соо ябажа гаталха аргатай байха. Совет машина бүтээгшэд мүнөө станок бүтээлгын, электроникын, радиотехникын, самолёт бүтээлгын, ракетнэ техникын, мүн бэшэшье хэдэн олон шухала hалбаринуудай талаар дэлхэй дээрэ түрүү hуури эзэлнэ гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ болонхой.

Ленин багшын заабарие хүтэлбэри болгон, манай парти оронойнгоо экономическа, обороны хүсэ шадалые хангаха манай индустриин голто зүрхэн болохо машина бүтээлгэдэ хэзээ бүхэндэ тусгаар анхарал хандуулдаг байhан юм, мүн хандуулhааршье байна. Тиихэдээ машина бүтээлгые олошоруулха, тэрэниие түргэнөөр хүгжөөхэ тухай онсо анхарал табидаг бэлэй. Энээнэй аша үрэнь эли бодо харагдана. Революциин урда тээхи Россида эрхим гэжэ тоологдоhон 1913 оной бүхэли жэл соо бүтээhэндэ орходоо үлүү олон машина, металл мүнөө Советскэ Союзда хүдэлмэриин хахад үдэр соо бүтээн гаргагдадаг болоо. Тээл нигэжэ сасуулхадашье, бидэнэй гаталhан замые дүүрэнээр дэлгээн харуулжа шадахагүй. Юундэб гэхэдэ, энэмнай миил тоогой талада хабаадаха байна ха юм. Харин шанарай талаар энээнhээ дутуугүй ехэ юумэн түйлагдаа.

Хаанта Росси тээшэ самолёдшье, автомобильшье, оньhото нарин станогшье, тэрэ сагайхяараа хүсэтэ турбина, генераторшье, юрэдөө имэрхүү ондоошье юумэ бүтээжэ гаргадаггүй байгаа бшуу.

Октябриин революциин болохоhоо дүрбэн жэл урид Владимир Ильич ахир тулюур, гээгдэнги орон байhан Росси тухай бэшэхэдээ, тэрэ сагай үйлэдбэриин зэбсэг хэрэгсэлээр хангагдаhан Англиhаа 4 дахин, Германиhаа 5 дахин, Америкэhээ 10 дахин доро байна гэжэ халаглан тэмдэглэhэн юм. Мүнөө Советскэ Союз үйлэдбэриин багажа зэбсэг бүтээн гаргалгаар дэлхэй дээрэ хоёрдохи hуури эзэлээд, түрүүлжэ ябаhан гүрэн нэрэтэй США-е ахижа гарахаар намнана.

Манайхин жэл бүри валютаар 1,7 миллиард түхэригэй машина хилын саана худалдана. Бүхыдөө 53 гүрэн, тэрэ тоодо социалис гүрэнүүд бултадаа, тэрэшэлэн индустриальна хүгжэнги гүрэнүүд болохо Англи, ФРГ, Франци, Итали, Япон, Швеци болон бусад манайхиhаа машина худалдан абана.

Советскэ Союзнай эрхим зэргын проектно-конструкторска баазатай болонхой. Манайда машина бүтээдэг 10 предприяти бүхэндэ дунда зэргээр 40 гаран конструкторска hалбари, туршалгынь бааза хүртэдэг юм. Тэндэ хэдэн арбаад мянган дээдэ мэргэжэлтэй хүнүүд ажаллана. Энэ хадаа манай машина бүтээлгын дэбжэлтэ хангаха сэгнэшэгүй шухала нүхэсэл болоно.

Энэ табан жэл соо манай машина бүтээгшэдэй үмэнэ тон орёо, харюусалтатай зорилгонууд табигданхай. КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэриин ёhоор, машина бүтээгшэд өөhэдынгөө продукциин хэмжээе 1,6—1,7 дахин нэмээхэ зэргэтэй. Тиихэдээ электронно, радиотехническэ приборнуудые, хүнгэн, эдеэ хоолой болоод химическэ промышленностьда хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые, хүдөө ажахыда хэрэгтэй хэдэн олон машинануудые, тэрэшэлэн улад зоной хэрэглэмжын эд товарнуудые бүтээлгэ бүхы машина бүтээлгэhээ hуралгүй хурданаар хүгжөөгдэхэ ёhотой. Жэшээлхэдэ, холодильнигууд олоор гаргагдадаг болохо, баhа автомобильнуудай бүтээгдэсэ нэмэхэ юм. 1970 ондо 1 миллион 360 мянган автомобиль бүтээдэг болоод байхабди.

Машина бүтээгшэд өөhэдынгөө продукциие ехэ болгохоhоо гадна, мүн тэрэнэй технико-экономическа талые дэлхэй дээрэ эгээн дээдэ зэргэдэ хүргэхэ, машина, приборнуудые оньhон нарин болгохо зэргэтэй. Эдэ бүгэдын хажуугаар, машина бүтээгшэд энэ табан жэл соо хэрэгсэл бүхэндэ металл гаргашалтые 20—25 процентээр хорооха ёhотой.

Эдэ зорилгонуудай али тухай орёо, түбэгтэй байhые нэгэ иимэ жэшээгээр гэршэлэн харуулжа болохо юм. Хэрбээ 1965 ондо машина бүтээдэг министерствын предприятинууд хүнгэн, эдеэ хоолой промышленностьда хэрэгтэй 4,5 мянган ондо ондоо нэрэтэй гол машина, түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргаhан байгаа hаа, 1970 ондо энээнhээ 2 дахин олон машина зэмсэг бүтээн гаргаха ёhотой. Тиихэдээ бүтээн гаргадаг продукциинтаа хэмжээе нилээд ехэ болгохо ушартай.

Энэ табан жэлэй түрүүшын хахад соо машина бүтээгшэд яhала hайнаар ажаллажа гараа. Продукциин хэмжээе ехэ болгохо гэhэн партиин XXIII съездын даалгабарие үлүүлэн дүүргэхэ байhаниинь бүри мүнөөнhөө эли боложо захалаа. Хүдэлмэришэн ангиин, манай техническэ интеллигенциин энэ гайхамшагта отряд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлдэ түрүү hуури эзэлнэ. Хэрбээ түсэбтэ табан жэлэй хоёр жэл хахад соо бүхы арадай ажахыдахи ажалай бүтээсын жэлэй ургалтые, дундуур абахада, 5, 7 процент болоhон байгаа hаань, машина бүтээгшэдэй ажалай бүтээсын ургалта 11 шахуу процент болоhон байба.

Шэнэ техникэ бүтээхын тула үнэхөөрөө ехэ, зохёон байгуулхы хүдэлмэри хэгдэнэ. Тиихэдээ агрегат бүхэнэй хүсэ шадалые ехэ болгохо, орёо нарин оньhото түхеэрэлгэнүүдые олоор бүтээжэ гаргаха зорилго табигдана. Энэмнай машина зэмсэг бүтээлгые үнэгүй болгохо, тэдэниие ашаглаха хэрэг сомор болгохо байна ха юм.

Жэшээлхэдэ, тепловой элшэ хүсые саашадаа хүгжөөхын тула миллион гаран киловатт хүсэтэй энергоблок бүтээгдэжэ байнхай. Тэрэ хадаа хоёр Днепрогэсэй шэнээн ехэ электрын элшэ хүсэ гаргаха юм.

Горнорудна промышленностьда хэрэгтэй асари томо машинанууд олоор бүтээгдэнэ. Жэшээлхэдэ, час соо 5 мянган кубометр шорой малтаха роторно экскаватор, 100 кубометр шорой гансада удхаха экскаватор гэхэ мэтэ болоно.

Зүгөөр мүнөө машина бүтээгшэдэй хэжэ бүтээжэ байhан юумын мянганай нэгэ хубиинешье эды шэнээн статья соо бэшэжэ баттаахын аргагүй байна бшуу.

Мүнөөдэр арад зомнай бүгэдөөрөө машина бүтээгшэдые амаршалха зуураа, коммунизм байгуулха хэрэгтэ шэнэ шэнэ амжалта түйлахыень тэдэндэ халуунаар хүсэнэ.

И. ПАВЛОВ,
ТАСС-ай шэнжэлэгшэ.

ТОО, БАРИМТАНУУД

Манай орон дотор 130 мянган түхэлэй ба моделиин машинанууд бүтээн гаргагдадаг. Энэ тоо дээрэ жэл бүри 2 мянга нэмэдэг.

* * *

Металл отолдог 22 станок, 88 автомобиль, 48 трактор, ороohо хуряадаг 11 комбайн, 3 экскаватор, 3 бульдозер, 89 мотоцикл, мотороллернууд СССР-тэ часай турша соо үйлэдбэрилэгдэн гарана.

* * *

Автомобиль бүтээгшэд мүнөө заводуудhаа гарадаг машинануудай түхэл шанар табан жэлэй турша шэнэдхэн хубилгаха юм. Ороной харгы зам дээрэ шэнэ түхэлэй 6 хүнгэн машина, ашаанай 16 машина гараха.

* * *

Ороноймнай предприятинуудта металл отолдог 3 миллион үлүүтэй станогууд, 650 мянган кузнечно-прессовэ машинанууд тоологдоно. Эдэнэй 2 процентнь лэ хари гүрэнүүдhээ худалдан абтаhан.

* * *

Табан жэлэй хоёр жэл хахадай хугасаа соо хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд промышленностьhаа 1 миллион 513 мянган трактор, 228 мянган комбайн, 337 мянган ашаа зөөдэг машина абаа.

* * *

Манай орон дотор бүтээгдэдэг орёо, эрхим шанартай машинануудай тоодо 65 тонно ашаа зөөхэ хүсэтэй автомобиль, 5 метр хүрэтэр үргэнтэй хабтагар булад түмэр гаргаха прокатна стан оролсохо.

* * *

Машина бүтээдэг предприятинуудта 700 мянган ударник, 200 мянга үлүүтэй коммунис ажалай бригаданууд ажаллана.

(ТАСС).

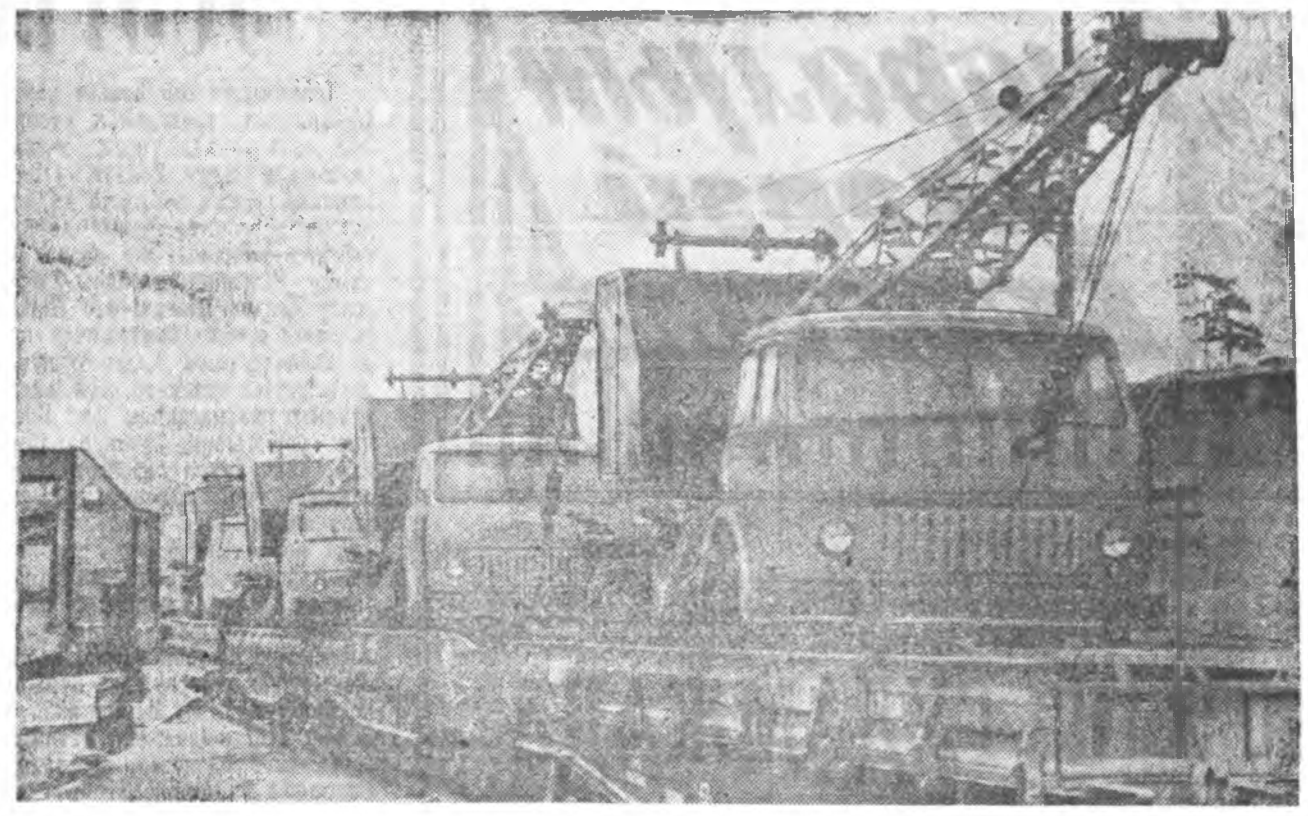

«Электромашина» заводой тамгатай продукци Эхэ ороной олон область, хизаарнуудта, хилын саанахи оронуудта эльгээгдэнэ. Ондоо тээшэ ябуулагдахаар бэлэн болоhон автокранууд энэ зураг дээрэ харуулагданхай.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ХОЛУУРШЬЕ СУУРХАДАГ БОЛОНХОЙ

Машина бүтээлгэ болон металл болбосоруулга республикымнай промышленностиин гол hалбари болонхой. Энэ hалбариин предприятинууд бүхы промышленна продукциин 37,5 процентые бүтээн гаргана. Эгээл үнинэй предприяти болохо «Электромашина» завод, республикымнай промышленностиин гигант—локомотив-вагон заhабарилгын завод, заhабариин механическа предприятинууд болохо Шэнэ-Бэрээнэй механическа, мүн Элхиин авто-заhабарилгын заводууд, тэрэшэлэн ондоошье томо, бага предприятинууд элдэб янзын машина, приборнуудые бүтээн гаргана, металл болбосоруулгада олон шэнэ арга, түрүү дүй дүршэл хэрэглэнэ.

Автокран, электродвигатель, элдэб оньhон приборнууд манай предприятинуудта бүтээгдэнэ. Арадай ажахын шухала hалбари—машина бүтээлтэ, металл болбосоруулгын предприятинууд мүнөө үеын шэнэ техникээр хангагданхай, хүгжэнги үйлэдбэритэй, олон тоото коллективүүдтэй юм.

* * *

«ТЕПЛОПРИБОР» завод машина бүтээлгын hаянай предприятинуудай нэгэн. Тиигэбэшье түүхын, хүгжэлтын замай талаар тус заводой коллектив hайн мэдээжэ, алдар суутай болонхой. Заводто бүтээн гаргагдадаг оньhон приборнууд дэлхэйн 39 оронуудта, Эхэ оронойнай область, хизаарнуудай мянга гаран предприятинуудта эльгээгдэнэ. Жэл ерэхэ бүри энэ холбоо барисаань хүгжэжэ, бэхижэжэ байнхай.

Прибор бүтээлгын цех заводуудай хэдэн цехүүдэй дундаhаа онсо шалгарна гэжэ хэлээ hаа үлүү болохогүй. Индустриальна, шудхалаа хэдэг цехүүд мүн лэ шухала ажал дүүргэдэг, горитой продукци үйлэдбэрилэн гаргадаг.

— Машина бүтээгшэдэй hайндэртэ үнинhөө бэлдээбди. Баяр ёhололой сутлаан болохо, үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдохо, хүндэлэлэй грамотанууд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаха,—гэжэ заводой партбюрогой секретариин орлогшо К. И. Немилов хөөрэнэ.

Прибор бүтээлгын цех үндэр таhалтатай. Хайшаашье харахада ариг сэбэр, эмхи гуримтай. Үнгэ бүриин сэсэгүүд таhалтыень бүри гоёон шэмэглэнэ, айлай гэр соохи байдал hануулаадхина. «Совет засагай 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ участок» эндэ ажаллана гэhэн үгэнүүд, хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэhыень гэршэлhэн улаан вымпел тус таhалгада орогшодой анхарал татана. Жэрылдэн табятай столнууд дээрэ жэжэхэн деталь, частьнууд, капрон утаhан, шүрэбүүд. Эндэ ажаллажа байгшад сүлөөгүй, олонхинь залуу басагад.

Хүнгэн приборнуудые хабсаргадаг участок завод соогоо суутай юм. Эгээл түрүүлэн коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэhэн. Агууехэ Октябриин алдарта ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсожо, хүндэтэ нэрэ зэргэтэй болонхой. Цехэй коллектив абаhан уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлжэ, прибор хабсаргаха түсэбөө hара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэнэ. Тэрэнэй бүтээhэн приборнуудай шанар hайн.

Залуу нэгэ басаган участогта абтаhан деталь, шудхалаагай шанар шалгаад, үрэмдэгшэдтэ үгөөдхинэ. Техническэ хиналта хэгшэ Тамара Кожевина прибор хабсаргагшадай ажал хинан шалгажа, мүн бэлэн продукци тушаажа абадаг. Участогай мастер Зоя Ивановна Гнеушева зүбшэл заабари үгэхэтэйгөө хамта, продукциин шанар ходо хинан шалгадаг, хүдэлмэришэдтэ туhа хүргэдэг юм.

— Нэгэ үдэр 60—70 прибор хабсарганабди. Даабаряа дүүргээгүй үдэр байдаггүй шахуу,—гэжэ Зоя Ивановна хөөрэнэ. Хүдэлмэришэднай бэлэдхэл hайнтай, бултадаа шахуу дунда эрдэмтэй.

Прибор бүтээлгын цехэй хабсаралгын дүрбэн участок хоорондоо мүрысэн ажаллана. Нүхэд Тихонов, Астраханцев гэгшэдэй даадаг хүндэ приборнуудай, хилын саана эльгээгдэхэ приборнуудые хабсаргадаг В. А. Паршуковай даадаг участогуудтай мүрысэхэдөө, Зоя Ивановна Гнеушевагай хүтэлбэрилдэг олон эхэнэр хүдэлмэришэдтэй участок гээгдэдэггүй, hайн үрэ дүн түйлана.

Участогай коллектив В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойдо ажалай бэлэг бариха, табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ гэжэ шиидэнхэй. Продукци бүтээн гаргаха энэ жэлэйнгээ даабарие декабриин 25-да дүүргэхэ, продукцяа гэдэргэнь бусаалтагүйгөөр тушааха түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхэ, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ уялга тэдэнэр абанхай. Участогай коллектив абаhан уялгаяа бодотоор дүүргэхэ гэжэ оролдоно.

Тэдэнэр приборнуудые хабсаргаха хахад жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэhэн юм. Машина бүтээгшэдэй hайндэрые ажалдаа амжалта түйлан угтаха гэжэ зориг-жоод, 3-дахи кварталай даабарие болзорhоонь урид, сентябриин 27-до дүүргэбэ. Тус участогай хүдэлмэришэд дүрбэн ондо ондоо түхэлэй 2700 прибор hара бүхэндэ хабсарган бүтээнэ. Бүхы продукциин 90 гаран процентнь гэдэргээ бусалтагүйгөөр тушаагдадаг.

Ажалдаа шэнэ олон арга хэрэглэхэ асуудалда горитой анхарал хандуулагдаа. Ртутиин орондо микро-зүйл хэрэглэдэг болоо. Энэ жэлдэ шэнэ түхэлэй ондоо прибор хабсаржа эхилээ. Эдэнь урдань хэрэглэгдэдэг приборнуудhаа бэхи hайн, найдамтай юм. Гадна горитой материал алмагдадаг болоо. Ажалаа эрдэм ухаанай эрилтын ёhоор эмхидхэхэ талаар ехэ юумэн хэгдэжэ байнхай. Энэ ажал түсэбэй ёhоор бэелүүлэгдэнэ. Техническэ талаараа баримталагдаhан нормо зохёогдожо, хэрэглэгдэдэг болоо.

Совет засагай 50 жэлэй нэрэмжэтэ тус участогай 30 гаран хүдэлмэришэд хэдэ хэдэн мэргэжэлтэй юм. Үрэмдэгшын, хабсаргагшын, слесариин ажал, мүн прибор хабсаралгын 10 гаран элдэб зүйлэй ажалые хүн бүхэн hаадгүй hайнаар бүтээдэг. Тиимэhээ тэдэнэр даабаряа, абаhан уялгаяа бодотоор бэелүүлнэ.

* * *

Ажалдаа шударгы, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхые ходо эрмэлзэжэ байhан иимэл хүдэлмэришэд өөhэдынгөө, заводойнгоо нэрэ соло суурхуулжа ябана. Ойрын хэдэн жэлэй туршада заводой бүтээн гаргадаг продукци хоёр дахин дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдаа. Шэнэ томо байшан баридажа эхилээ. Хүдэлмэришэд бүри орёо оньhон, нарин приборнуудые бүтээдэг болохо. Электроникын, кибернетикын приборнуудые заводой бүтээжэ эхилхэ ерээдүй сагынь тиимэшье холо бэшэ болонхой.

С. БАРДАМОВА.

ЧЕХОСЛОВАКИДАХИ БАЙДАЛ

Чехословакиhаа абтаhан мэдээсэлнүүдэй ёhоор, орон дотоорхи политическэ ба экономическа оршон байдалые гуримшуулан заhаха асуудалда олониитын гол анхарал хандуулагдана. Политическэ ба экономическа ажабайдалые гуримшуулхын тулада шухала нүхэсэл бии болголготой холбоотой тодорхой хэмжээ ябуулгануудые ЧССР-эй правительство hаяхан зүбшэн хэлсээ. Фашизмын дарлалтаhаа Чехословакиие сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй үедэ наhа барahан совет сэрэгшэдэй памятнигууд болон могилануудые зарим нютагуудта hандааhан баримтые ЧССР-эй правительство буруушаагаа. Гэмтээгдэhэн памятнигууд болон могилануудые hэргээн гуримшуулха, саашадаа иимэ ябадал гаргуулхагүйн тулада правительство хэмжээнүүдые абаа.

Ажахын энэ жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ зорилгоор шахтёрнууд, металлургнууд, машина бүтээгшэд болон химигүүдэй оролдосотойгоор ажаллажа байhые гэршэлhэн мэдээнүүд Чехословакиин хэблэлдэ дурдагдана. ЧССР-эй промышленность аха дүү оронуудай экономикотой нягта харилсаа холбоотойгоор, хамжаатайгаар хүдэлмэрилнэ. Жэшээлхэдэ, нёдондо ашаглалгада үгтэhэн «Дружба» гэжэ нефтепроводоор химиин, энергетикын, транспортын хэрэглэмжэдэ зорюулагдадаг 32,8 миллион тонно нефть Чехословаки абаhан байна.

Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай үйлэдбэриин хамжаае, экономическа харилсаа холбооной бусад түхэл янзануудые саашадань гүнзэгырүүлхэдэ али али талада ашатай туhатай ба шухала гэжэ СЭВ-эй гүйсэдкомой сесси hаяхан Москвада болоходоо онсолон тэмдэглэhэн байна. Энэ харилсаа холбооной Чехословакида туhатай байhые ЧССР-эй гүрэнэй хэдэ хэдэн ажал ябуулагшад үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэhэн байха юм.

Болоhон үйлэ хэрэгүүдые ангиин тала баримталжа ойлгон сэгнэхэ, революцида харша үрбалта хэхэ аюулай Чехословакида тохёолдоhоной шалтагаание элирүүлхэ эрмэлзэлгэ КПЧ-гэй партийна организацинуудта, хүдэлмэришэн ангиин дунда гарадаг болоо. Чехословакидахи социализмын түйлалтануудта аюулай сэхэ тохёолдоод байhанай түлөө хархис, баруунай үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй харюусалгатай байhан тухай предприятинуудтахи партийна организацинууд, түрүү хүдэлмэришэдые нэгэдүүлhэн арадай милициин отрядууд мэдүүлхэ ёhороол мэдүүлнэ.

Социализмые, КПЧ-гэй хүтэлбэрилхы үүргые бэхижүүлхэ, Советскэ Союзтай, бусад социалис оронуудтай аха дүүтэйнгээ холбоо барисаа батадхаха зорилгоор чехословак арадай үнэхөөрөө патриотическа, революционно хүсэнүүд ангиин, марксистско-ленинскэ hургаалай үндэhөөр нэгэдэн зэгсажа байнхай.

Иимэ эрхэ байдалда баруунай үзэл баримталдаг, социализмда харша хүсэнүүд өөhэдынгөө байдал алдахагүйе, элишэлүүлэгдэхэhээ, арадайнгаа үмэнэхи харюусалгаhаа зайсахые, мүр улаяа балартуулхые эрмэлзэнэ. Тэдэнэр национальна нэгэдэл тухай уряае сүм хазагайруулан тайлбарилна.

Империализмын эзэрхэг түримхэй бүлэгүүдтэй үгэсэжэ, чехословак арадай аша туhада дахяад урбагшадай мэхэ гохые Чехословакиин ажалшадай эсэстэнь хүрэтэр элишэлхэ, 1938 оной Мюнхенэй үедэ буржуазна зонхилхы партинуудай урбаhые буруушааhан шэнгеэр мүнөөнэй хархис хүсэнүүдые буруушааха байhаниинь сохомтой.

(ТАСС).

...бигай патриодуудай амжалта

...-САЛАМ. (ТАСС). Мозамби-... фронтын (Фрелимо) ... энэ жэлдэ Португалиин ко-...нуудай 1500 солдадые, ...най машиные усадхаа, 20 ... самолёт буудажа унагаагаа. ...най фронтын штаб-кварти-... коммюнике соо хэлэгдэнэ.

... гурба hарын турша ...барилан хэлэбэл, Мозамби-...гдэhэн районуудай газар ...лаимын хоёрдохи конгрес-...оной hүүлээр патриодууд ... ехэ амжалта түйлаа гээд ... соо тэмдэглэгдэнэ.

... тэмсэлые ороной шэнэ ... саашадань дэлгэрүүлхэ ...ын генеральна стратеги ... гээд коммюнике соо зааг-...

Амжалтатай ябуулга

... (ТАСС). Израилиин ... газар дээрэ, Бейсанай ну-... Тешер тосхон шадар сен-... 25-най hүни Палестиныи ...дай зэбсэгтэ добтолго хэ-...лиин 12 солдат алуулhан, ... байна гээд Палестиныи ... сүлөөрэлгэ» гэжэ ... эндэ толилhон коммю-... тэмдэгдэнэ. Тэрэшэлэн Из-...рэгэй хоёр машина усад-...

...hада хабаадаhан парти-... баазада бултадаа ...ха ерээ гээд мэдээсэл соо ...

Американ ёhоной „туhаламжа“

ГАВАНА. (ТАСС.) Уласхоорондын хүгжэлтын управлени гэдэгээр дамжуулан, Латиин Америкын оронуудта Америкын Холбоото Штадуудай үзүүлдэг «туhаламжа» үнэндөө Колумбиинш᠎ье, манай түбиин бусадшье оронуудай байдал hайжаруулгада туhалнагүй» гээд Колумбиhаа США-да урдань байhан элшэн сайд Эрнан Эчеварна мэдүүлээ. Энээн тухай Пренса Латина агентствын корреспондент Боготоhоо мэдээсэнэ.

«США-гай правительствын, Хойто Америкын монополинуудай үгэдэг урьhаламжанууд баалалта хэхэ арга зэбсэг боложо үгэнэ. Тэдэнэр Хойто Америкэдэ бүтээгдэhэн эд бараа дэлхэйн дэлгүүр дээрэhээ худалдажа абахыень Латиин Америкын оронуудые баалхана» гээд Эчеварна хэлэhэн байна.

Клиффордын мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Холбоото Штадууд үшөө арбан дүрбэ мянган солдадые Урда Вьетнам эльгээжэ, Вьетнамдахи американ экспедиционно корпусой тоое 549.500 хүн хүрэтэр олон болгохо гээд США-гай обороны министр Кларк Клиффорд мэдүүлээ. Ойрын арба hарын турша соо Урда Вьетнамhаа 90 мянган американ солдадые гаргахаар США-гай правительство түсэблэнэ гэhэн хэбэртэйгээр конгрессмен Мелвин Лэйрдын сентябриин 24-дэ хэhэн мэдүүлгые буруушааха зорилгоор лэ Клиффордын энэ мэдүүлгэ хэгдэhэн байна.

Джордж Болл тушаалhаа бууба

ВАШИНГТОН. (ТАСС). США-hаа Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшын тушаалhаа Джордж Боллой буухыень президент Джонсон зүбшөөгөө.

США-hаа ООН-ой дэргэдэ байха шэнэ түлөөлэгшөөр «Вашингтон пост» гэжэ газетын мүнөөнэй главна редактор Рассел Унтинсые томилхомни гээд президент Джонсон мэдээсэв.

У Танай жэл бүриин элидхэлhээ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Дай хэхэ химическэ ба бактериологическа зэбсэгүүдэй магад хэрэглэгдээ hаань, тэрээнэй ямар хойшолонтой байха тухай асуудалые ООН-ой бүлэг экспертнүүдэй шэнжэлээ hаань, мүнөө үедэ угаа ехэ туhатай байха hэн гээд, 1967 оной июньhээ 1968 оной июнь хүрэтэр Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин хэhэн хүдэлмэри тухай ООН-ой генеральна секретарь У Танай жэл бүриин элидхэлэй эхилэлтын хуби соо хэлэгдэнэ.

«Граждан үймөө буhалгаантай тэмсэхын тулада химическэ зарим бодосуудые хэрэглэхэ гэhэн эрмэлзэлгын, тэдэниие юрын дайн байлдаанда ямар нэгэн түхэл янзатайгаар хэрэглэжэ магад эрмэлзэлгын» hүүлэй үедэ хэдэ хэдэн оронуудта гаргагдадаг байгаашье hаань, ООН тогтоhон сагhаа хойшонхи 23 жэлэй турша соо энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулаагүй гээд элидхэл соо заагдана.

Хүн зониие олоор хюдаха энэ зэбсэг хэрэглэлтые хориhон 1925 оной Женевскэ протоколой гол ёho ба үгэ зорилгые бүхы гүрэнүүдэй наринаар сахиха шухала байhан тухай элидхэл соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Ядерна зэбсэг тараан дэлгэрүүлхэгүй тухай договор баталалга жэлэй турша соо болоhон элитэ ехэ ушар мүн гээд элидхэлэй эхилэлгын хуби соо саашадаа хэлэгдэнэ. «Договор амжалтатайгаар баталалга ООН-ой, буу зэбсэг хуряалгаха 18 гүрэнэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн комитедэй арбан жэл соо гаргаhан хүсэлэл оролдолгын эгээн лэ ехэ үрэнь болоно».

Тэрээндэ гар табиhан гүрэнүүдээр договор удахагүй эсэслэн баталагдаха, бүри hаяар хүсэндөө орохо гэжэ найдажа байhанаа генеральна секретарь элирхэйлэн мэдүүлээ.

Договорой хүсэндөө оролто буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые улааруулгада лаб туhалха hэн гээд У Тан заагаа.

Баруун Германиин ажалшадай аша туhада

ФРАНКФУРТ-НА-МАЙНЕ. (ТАСС). «Германиин Федеративна Республикада Коммунис парти дахяад байгуулагдаа» гэhэн мэдүүлгэ эндэ болоhон пресс-конференци дээрэ уншагдаа. Энэ мэдүүлгэ партиин съездэдэ бэлдэхэ зорилго урдаа табидаг 31 хүнhөө бүридэhэн федеральна комитет хэhэн байна.

«Политическэ ба ниитын ажабайдалай бүхы hалбаринуудта баруунай тала бариhан аюултай хүгжэлтын боложо байhан тухай» мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

Мэанадай шэнээр байгуулhан Коммунис парти томо капиталай эзэрхэг бүлэгүүдэй, тэдэнэй аша туhа харадаг партинуудай политикаhаа таб ондоо политика бэелүүлхэ гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Шэнээр байгуулагдаhан парти промышленностиин эзэдэй, банкирнуудай хүсэрхэлгэдэ эсэргүүсэн, профсоюзуудай, хүдэлмэришэдэй, таряашад болон бусад дулдыданги хүн зоной зүб зүйтэй эрилтэнүүдэй түлөө тэмсэхэ.

Гүрэниие ба общестбые социалис ёhоор шэнэдхэн байгуулха гээшэ манай зорилго болоно. Энэ зорилгые иматтал арадай тон олонхинь болотшо хүдэлмэришэн анги бэелүүлжэ шадаха, социализм гээшэмнай бусад бүхы ажалшан арад зонтой холбоотой хүдэлмэришэн ангиин политическэ засагаа дайшалан абаха ябадал хараална. Саашанхи хүгжэлтын үедэ өөрын түүхэтэ дүй дүршэлтэй болохо тудамаа манай орондохи бүхы социалис хүсэнүүд, монополинуудай эзэрхэлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэдэг хүсэнүүд энэ зорилго түйлахын тулада нэгэдэжэ шадаха байна гээд мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

Федеративна Республикын коммунистнууд, тэрэшэлэн социалис үзэл бодолдо талархалтайгаар хандадаг бүхы хүнүүд, общестбые үндэhөөрнь хубилгахые эрмэлзэдэг залуу үетэнэй тиимэ хубинь манай шиидхэбэриие hайшааха гэжэ бидэнэр этигэнэбди. Маркс, Энгельс, Ленинэй hургаалай ёhоор ябуулга хэхэ, шэнээр байгуулагдаhан Коммунис парти Федеративна Республикын политическэ ажабайдалые баяжуулха, манай орондохи социалис ба демократическа хүсэнүүдэй ажал ябуултада шэнэ оха оруулха.

Амаралтын удэрэй хуудаһан

Эхилэн бэшэгшэдэй зохёолнууд

Галина РАДНАЕВА

ХОТЫН ГУДАМЖАДА

Байгаалиин шэмэг —
хээрын сэсэгтэ
толгойгоо эрьеэд,
Баяраар халижа
сэсэгтэ нугаараа
хүльбэрдэгни орхигдоо.
Хүхын дуута
мүшэтэ һүнеэр
зүрхэеэ уяраад,
Хонгёо һайхан
шүлэг түүрээжэ
зайдагни болигдоо.
Шэбхын үнэрөөр
анхилһан талынгаа
сээжые дэрлээд,
Шэдитэ һайхан
мэдэрэлдээ һогтожо
һажадагни орхигдоо.
Эжыдээ туһалхаар
дүүгээ дахуулжа
үнеэдээ адуулаад,
Эсэшоод заримдаа
сэдьхэл дүүрэн
бусадагни болигдоо.
Гуниглаад заримдаа
голой эрьеэр
сэсэг түүжэ,
Горхоной шааяанда
татуурга гүрэжэ
һуудагни орхигдоо.
Үдэшэ бүриин
ёохор зугаада
үетэнөөрөө ошожо,
Орой болотор
наадаад гэртэхнидээ
зэмэлүүлдэгни болигдоо.

* * *

Тинхэдэ мүнөө
буруугай бэлшээриһээ
гаража ябашоод,
Түерээн шуууянда
дадажа ядаһаар
зобоноб.
Хотын гудамжануудай
эрьюулгэ олондо
тарьхяа эрьешоод,
Хүн зоной
урасхал соо
зогсоноб.
Үйлсын хажуугаар
таригдаһан сэсэгүүдые
холоһоо обёороод,
Үлгытэ талам
ойндом орожо,
досоом гажарна.
Уляангир модоной
набшаһаа һабинуулхые
шагнажа анхараад,
Уяхан дуутай
хүхын аялгаар
зүрхэм гуниглана.
Үүлэ тулама
үндэр ордонгуудтай
хотошье һаа,
Номин зэрэлгээндэ
тунаһан талатайм
жэшэхээр аал!
Үнгын галай
толоор наадаһан
һүнишье һаа,
Нохойн дуута
нютагайм һүнине
һэлгэхээр аал!

* * *

Хээрын малша
буряад угтанай
дуушаниинь болохоор
Хүшэр замайнгаа
аянда гараад,
ябажал ябагдана.
Хурдан трамвайн
хонхын жэнгирээтэ
түерээн соогуур
Хүндэ хэрэгтэй
дуу дуулахаар
шэбшэжэл ябагдана.

* * *

Түрэһэн хүбүүгээ
дайнда алдаһан
эмгээгээ хайрлахадаа,
Даншье эртүүр
оршолонто юртэмсые
гайхаа һэм.
Тэрэ дайнай
долгиндо нэшүүлжэ
үзөөгүйшье һаа,
Тэмсэлэй шангые
үхибүүн наһандаа
ойлгоо һэм.

* * *

Хоёр хүлгүй
наһажаал хүнтэй
үйлсэдэ золгоходоо,
Хүйтэн жадаар
хадхуулһандал
зогсошоходол гээб.
Зэмэтэй хүндэл
уруугаа хаража
хажууһаань саашалхадаа,
Шэхэнэйм дүжэртэр
бомбын тэһэрээн
нэрьехэдэл гээ.
Гэнтэ сошоһондол
гэдэргээ эрьежэ
хойноһоонь шэртэхэдээ,
гүйжэ ошоһоор
урдань һүгэдэхэ
дурам хүрөө.
Үбшэн сэдьхэлыень
эмшэлхэ шэдигүйгөө
мүнөөл ойлгоходоо,
Үрэ зүрхэмни
эжэ эхигүйгөөр
шэмшэрээ.
Түрэл ороноо
сээжээрээ халхалжа
шархатаһан сэрэгшэдэ
Болодог һаань,
өөрынгөө хүлые
һарбайхал һэм.
Дайнай үлэгдэл
сараа үлөөһэн
зүрхэнэйнь орондо
Баяраар халиһан
зүрхэеэ ходолоод
үгэхэл һэм.
Алалсаа үзөөгүй
жаргалаар дүүрэн
үетэнэйнгөө зүгһөө
Хүлисэл гуйха
нангин хүсэлөөр
зүрхэм лугшана.
Амгалан сэнхир
огторгой доро
түрэһэн хадаа
Хүнэй солые
дуулыш гээд
сэдьхэлни захирна.

ЭСЭГЫНГЭЭ ЗАХЯАГААР...

Ленкомнато соо аажам намдуу. Һубарюулан табигдаһан столнуудай урда захада үргэн мүрэтэй, сээжэрхэг нэгэ солдат «Первомайский» гэжэ руднигта хүдэлмэрилдэг эсэгынгээ бэшэг ханалгатайгаар уншана. Энэ хадаа Владимир Шагжиев гээшэ. Тэрэнэй эсэгэ Дондок Шагжиевич Шагжиев Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсажа Алдар солын 3-дахи шатын орденоор, мүн медальнуудаар шагнагдаһан юм. Владимир бэшэгыень уншаһанайнгаа удаа ойро зуура бодолгото болон, һаналаа түрэл нютагтаа хандуулаад абана. Юуб гэхэдэ, тэрэ армида мордохынгоо урда тээ Закаменск хотын механическа заһабарилгын заводто ажалладаг байһан. Тиимэһээ тэндэхи руднигта нэгэнтэ бэшэ ошоһон байха. Эсэгэнь энэ бэшэг соогоо гэр бүлынгөө байдал тухай, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн угтамжын мүрысөөндэ оролсоод, амжалтатай ажаллажа байһан шахтернуудайнгаа коллектив тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэхынгээ хажуугаар, дайшалхы уялтаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ ябахыень хүбүүндээ үшөө дахин захиһан байба.

Владимир Шагжиев Совет Армиин зэргэдэ жагсаһаар хэдэн һара болоо. Тэрээхэн хугасаа соо эсэгынгээ захяае дүүргэн, өөрынгөө уялгые оролдосотойгоор бэелүүлжэ, «илаха» гэһэн сэрэгшын эрдэм нэтэрүүгээр шудална бшуу. Сэрэгшэ хүн гээшэ даажа абаһан буугаараа мэргээр буудадаг, байлдаанай газарта байраяа тон нюуса шадамараар урилжа шададаг, мүн гимнастическа түхеэрэлгэнүүд дээрэ шуумар бэрхээр хүдэлжэ шадаха ёһотой бшуу. Теэд Володя Шагжиев эдэ бүгэдые шадамар бэрхээр шудалжа, удангүй хани нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болоһон бэлэй. Гэбэшье мүнөө хани нүхэдынь «залуу сэрэгшэ» гэжэ нэрлэдэггүй, юуб гэхэдэ энэ нүхэрнай сэрэгэй бүхы эрилтэнүүдые дүүрэнээр бэелүүлжэ шададаг болоо ха юм.

...Һуралсалайнь үдэр бүри эртүүр эхилбэ. Шобхо үндэр мундарганuудай оройгоор үглөөнэй улаан наранай бултайхатай сасуу буудалтын талмайда автомадай таршаганаан зэдэлжэ, аали намдуу байдалые таһалдуулна. Энэмнай Володиин командир сержант Валерий Карелин һуралсалайнгаа үдэрые «таба» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр нээгээ бшуу. Гэбэшье Володя буудалгын упражненидэ бэлдэжэ байба. Эгээл энэ үедэ отделениин командир Карелин сэрэгшэдээ суглуулаад, автомадаар урдахи сагаалсаяа алдангүй мэргэнээр буудажа тудаха тухай орёо нарин «нюусануудые» хөөрэжэ үгэхэдэнь, Володя алдангүй бүхөөр хадуун абажа байба.

Владимир Шагжиев һомонуудые абамсаараа автомадайнгаа магазин соо хээдхибэ. Уданшьегүй тэрэ хэдэхэн минутын үнгэрэмсөөр сагаалсынгаа талмайда хэбтэжэ, фронтовик эсэгынтээ захяае ухаандаа гүйлгэн, олон табые шэбшэжэ байгаа һэн.

«Өөрынтөө зэбсэгые һайнаар шудалжа, мэргэнээр буудаха гээшэ сэрэгшэ бүхэнэй нангин уялга юм» гэжэ бүри һаяхан бэшэһэн бэшэг соогоо эсэгэнь дурдаһан бэлэй. Теэд Володя энээниень һанахадаа «эсэгынгээ захяае дүүргэн, алдангүйгөөр мэргэнээр буудахаб. Минии гарта мүнөө тэрэ үеын буу бэшэ, харин мүноонэй эрхим зэбсэг байһыень мэдэгшэ һайт» гэжэ шэбшэхэ юм.

Эдэ бүгэдые һанан хэбтэхэ зуураа, Володя автомадаа һомолжо, зэмдээ шангаар тулгаад, сагаалсынгаа обёоргдохые алдангүй шэртэнэ. Секунданууд жэлэй ошоһондол удаанаар үнгэрнэ. Эгээл энэ үедэ халуун наранай элшэдэ шаруулжа шарлашаһан добын оройдо хара ногоон дүрсын обёоргдон сасуу, зэһээд һууһан Владимир Шагжиев автомадайнгаа шабхые аалихан даражархиба. Зүгөөр Володя сэрэгэй бүхы дүримые һайнаар, оролдосотойгоор шудалһандаа урдань байһан сагаалсаяа бултыень мэргэнээр буудажа, буурал эсэгынгээ түрүүшын захяае дүүргээ бэлэй.

Сэрэгшын сагаалсаһаа бусахада бүхы хүбсаһаниинь хүлһэндөө нэбтэршэнхэй байгаа һэн. Энэнь түрүүшынгээ харюусалгата уялгые бэелүүлһэнэй тэмдэг һэм шүү. Иигэжэ Володя ВЛКСМ-эй табин жэлэй һайндэртэ зорюулагдаһан социалис уялгын дэбтэртээ түрүүшын эрхим сэгнэлтэ тэмдэглүүлээ бэлэй. Теэд эрхим сэгнэлтэ абаһан Володя хани нүхэдтэйгөө хамта хонгёо дуугаа зэдэлүүлэн казарма тээшээ ехэл баяртайгаар гэшхэлээ һэн.

«Эрхим». Энэ сэгнэлтэ абахын тула Володя Шагжиев үдэр бүри оролдостойгоор һорилго гаража, сэрэгшын орёо нарин «нюусануудые» үсэд нэтэрүүгээр шудалжа ороо. Тиимэһээ энэ оролдолгонь һула һалаагүй. Владимир Шагжиев гансашье мэргэнээр буудадаг бэшэ, мүн тактическа һуралсалдаа эрхимлэжэ, онсо шалгардаг болонхой.

Һаяшаг Володитой хамта албадаг бүлэг сэрэгшэд тактическа һуралсал үнгэргэхэеэ тала гараа һэн. Тэдэнэй хараалагдаһан газартаа хүрэмсөөр «тулалдаан» эхилшоо бэлэй. Уданшьегүй «дайсанай» обороноdo добтолхо гэһэн захиралта үгтэжэ, сэрэгшэд дайшалхы машинануудаа нэгэн доро орхин, урагшаа шуумайн дабшабад. Тэдэнэр автомадаараа буудаһаар «дайсанай» обороноdo удангүй ойртобод. Энэ добтолгодо Шагжиев түрүү зэргэдэ ябаа һэн. Тиигэжэ энэ «тулалдаанда» Володя онсо шалтаржа, командирай зүгһөө баясхаланда хүртэһэн бэлэй.

Сэрэгэй спортивна комплексын бүхы нормые дүүргэжэ, хүнгэн атлетикээр спортын разрядтай болоһон эрхим сэрэгшэ Владимир Шагжиевай богонихон хугасаа соо туйлаһан амжалтанууд тухай үшөө хөөрэхөөр байха. Мүнөө Володиин гол зорилго юуб гэбэл, ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн һайндэртэ һуралсалай отличник болохоор хараална. Теэд тэрэ эрмэлзэлгээ заатагүй бэелү[...]

Энээниие гансашье Володя [...] мүн дэлхэйн эб найра[...] хамгаалагша бүхы сэрэгшэд [...] гэхэ уялгатай гээшэ.

Н. АЛЕКСАНДР[...]

Зураг дээрэ: сэрэгшэ В. [...]жиев һуралсалайнгаа һүү[...]

Авторай фо[...]

БИШЫХАН РАССКАЗУУД

МОГОЙ

Зунай аажам тэнюун үдэр һэн. Галданхай Балма хүгшэнтэеэ бухал табижа, би морин тармуураар үбһэ тармажа байбабди.

Гэнтэ Галданхаймнай аймшагтай шангаар хашхараад, гуталтай баруун хүлөө бажуушаба. Муу юумэ болоо гэжэ ойлгомсоороо би һуга харайжа, хажуудань ошобоб. Үбгэн хүхэ сагаан болошонхой, нэгэшье үгэ хэлэхэ аргатүй амаа ангалзуулан байба. Хүгшэнэйнгөө арай гэжэ гүйжэ ерэхэдэнь:

— Могой,—гэжэ ори ганса үгэ аалиханаар үгэлбэ.

Гутал соонь могой орошоо ха юм гэжэ һаял ойлгобобди. Тиигээд лэ юушье хэхэ мүрөө ойлгожо ядан, Галданхайгаа тойроод, Балма хүгшэнтэй хоюулаа гүйлдэжэ байбабди. Тиигэжэ байтараа гуталыень һугалха һанаатай дүтэлхэдэм, үбгэн бажуушоод табиха юм бэшэ.

— Хадхаа гү?—гэжэ хүгшэн һанаагаа зобоно.

— Үгы хэбэртэй, миил хүйтэ даана. Тархииень бажуугаад байнаб. Табяал һаам, хадхажархиха.

Яаха хээхэ мүрөө ойлгожо ядан хөөрсэгэнэлдэбэбди.

Гэнтэ би донторогтой байһанаа һанажа, үбгэнэй бүд гутал түрииһөөнь эхилээд, уладань хүрэтэр хаха эсхэжэрхихэдэм, түмэр барюултай нимгэхэн донгорог гаража ерэбэ. Үмдэнэйнь хармаанай хахархайгаар доошоо гутал уруунь унашаһан байгаа ха.

— Хайран гутал,—гэжэ Балма хүгшэн аман соогоо аргаахан гүбэнөөд, һанаа алдаба.

АГНУУРИДА

Нэгэ залуу ангууша эгээ түрүүшынхээ агнахаяа гараба.

Ангуушан баабгайн зүргөөр ябаһанаа мэдэбэгүй. Тэрэ зүргэнь хабшал шулуунуудай дундуур гараһан байба. Хүбүүн гэнтэ харан гэхэдээ, урдахи хабшалайнгаа үүдэн шэнги амһартэ нэгэ томо баабгайн хүндэлдэжэ байхыень обёоржорхёод, буугаа саб шүүрэжэ абаад, шагаан сасуугаа буудажархиба. Дариин утаанай тараһан хойно харахадань, нөөхи баабгайнь һууриһаа хүдэлөөгүй шэнги зогсожо байба. Алдажархиһандаа гэмшэһэн ангуушан шүдөө зуугаад, дахин шабхаяа дараба. Баабгайнь байрадаа... Хамта дээрээ гурба буудажа, баабгайгаа алаба хэбэртэй: тэрэнь тэндээ байбагүй. Ошожо харахадань, табсантаһан шулуун дээрэ гурбан баабгай алуулаад, дабхасалдашаһан хэбтэбэ.

ХИРЭЭНҮҮД

Нэтэтэ зун Доржо үбгэн Гарма хүбүүн хоёр посхоодой хорёо заһажа байба.

Гэнтэ Гармын харан гэһээ, ниидэжэ ябаһан сатаан толгойтой бүргэдые хирээнүүд тойрошонхой хөөрсэгэнэлдэн, урда хойнонь орожо ябаад, тоншохо һанаатай, хаагалалдан, арайл дүтэлнэгүй. Бүргэдынь амаа ангайн, хушуугаараа аймшагтайгаар хас-хас гүүлнэ.

Харыт, энэмнай юун болоожо байна гээшэб? — гэжэ һаднаг узүүрлэжэ байһан Доржо үбгэндэ хүбүүн хандаба.

Тэрэнь һарабшалан, шубуудые хараад, ногоон дээрэ табшалан һуужа, гааһандаа тамхи хэхэ зуураа:

— Энэшни иимэ түүхэтэй юм. Эдэшни бүргэдэй олзодо обтожо, тэрэниинь һабарһаань мулталхын ухаа хэжэ, «Эшхэй, нэрээ һаныш, агуу хүсэтэй бүргэд хааг аад, олоһон юумэнш зумбараа гү» гэжэ байжа элдэбээр наада барихадань, бүргэд сухалаа хүрэжэ, тэдэниие һабардаха гэхэдээ, зумбараагаа алдажархидаг юм гэжэ минии багада хэлсэгшэ һэн,— гээд, аманһаа батлагар утаа гаргаба.

А. СОДНОМОВ.

«БУРЯАД ҮНЭНИИЕ» БҮЛЭ БҮХЭН ЗАХИИТ!

1969 ОНДО ЯМАР ҺОНИН МАТЕРИАЛНУУД ГАРАХАБ?

ХҮНДЭТЭ УНШАГШАД! Ерэхэ жэлдэ хэблэгдэн гараха газетэ, журналнуудые захилга сентябриин 1-һээ эхилээд, олонхи нютагуудта урагшатай һайнаар ябажа байнхай. «Буряад үнэн» газетые бүлэ бүхэнэйнь захиһан колхоз, совхозууд, эмхи зургаанууд, участогууд олон.

Гараха жэлэй газетэ хэзээ хэзээнэйхиһээ һонин, баян материалнуудтай байхаар хүлеэгдэнэ. Бүхы дэлхэйн ажалшадай ашата багша Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулжа газетэ, журнал бүхэн суртал бодол, эрдэм соёл, экономико болон ажаһуудалай асуудалнуудаар жанр бүриин зохёолнуудые тунхаглажа байна. Саашадаа тэрэнэй улам улам үргэдхэгдэхэнь элитэ. Энэ талаар манай газетэ ямар түсэбтэйб? Владимир Ильичэй сэсэн заабаряар, Коммунис партиин мэргэн хүтэлбэри доро буряад арадай туйлаһан түүхэтэ илалта амжалтануудые бүхы талаарнь харуулхын тула партийна, совет органуудай, профсоюзай, комсомолой эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэдые, революциин, дайнуудай, ажалай ветерануудые, уран зохёолшод, эрдэмтэд болон уран зураашадые, арадай ажахын, соёл культурын һалбари бүхэнэй түрүүшүүл, мэргэжэлтэдые хабаадуулжа, статья, корреспонденциһээ эхилээд, репортаж, зураглал, очерк, расскаЗ, түсхай хуудаһан хүрэтэр толилхоор хараалагдана.

ХҮНДЭТЭ УНШАГШАД! Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багта «Буряад үнэнэй» түсхай анкетын гараһые һанана бэзэт. Нютаг бүхэнһөө нилээд олон харюу абгаа бэлэй. Хото ба хүдөөгэй, холо, ойрын зон—һургуулиин шабинарһаа захалаад, элдэб ажал, мэргэжэлтэй хүнүүд, непсидэ гараһан үбгэд хүгшэд хүрэтэрөө хэдэн зуугаад зон һанамжа, дурадхалнуудаа эльгээгээ һэн. Эдэниие хараада абаһанай үндэһөөр хэдэ хэдэн шэнэ асуудалнууд табигдаһан, табигдахашье байха. Партийна эхин организацинуудай, парткомууд болон райкомуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан: «Партийна хүдэлмэрилэгшэд болон журналистнуудай зааншалта уулзалга», «Партийна комитедэй үдэр бүриин ажал хэрэг», «Коммунист тухай хөөрөөн» гэһэн түсхай гаршагтай материалнууд түсэбэй ёһоор ходо гарадаг болоо. Тэрэшэлэн пропагандистнууд, лекторнүүд, агитаторнууд болон политинформаторнуудай хүдэлмэри харуулха, дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ зорилготой «Хүмүүжүүлгын хурса зэбсэг» гэһэн статьянууд үгтэнэ.

Промышленна, транспортна предприятинуудай, барилгын эмхинүүдэй, хүдөө ажахын үйлэдбэриин үдэр бүхэнэй ажал хэрэгүүдые: түрүүшүүлэй дүй дүршэл харуулха, дамжуулха, дутуу дунданuудые шүүмжэлэн заһаруулха зорилготой янза бүриин материалнууд толилогдохо. Тинхэдээ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй статьянууд, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй бэшэгүүд, эрдэмтэдэй һанамжа дурадхалнууд, уран найруулганууд, социалис мүрысөөнэй үрэ дүн, уялгануудай гүйсэдхэл, түсэбэй дүүргэлтэ тунхаглагдадаг байха.

Эдир һурагшадай уншаха «Хонхо» гэжэ түсхай хуудаһан газетэдэмнай гаража эхилээ.

Һургуулинуудай хүдэлмэри улам һайжаруулха асуудалаар парти, правительствын гаргаһан шиидхэбэри, заабаринуудай хаана, ямараар бэелүүлэгдэжэ байһые харуулха, туһа хүргэхын тула «Һургуулиин ажабайдал» гэһэн материалнууд, хуудаһануудые саашадаа ходо үгэжэ байхаар һанамжалагданхай. Энээндэмнай багшанар, арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, һурагшадай түрэлхид, олонитэ зон эдэбхитэйгээр хабаадаха бэзэ.

Олон түмэн уншагшадай шэхэнэй шэмэг, нюдэнэй хужар болохынь тула Субботын, Амаралтын үдэрэй, Уран зохёолой хуудаһанууд, «Этикын булан», «Эрдэм, техникын эди шэди», «Юртэмсэ дээрэ юун болоноб», Будамшуугай фельетонууд, «Нэрээ хухаранхаар, яһаа хухара» гэхэ мэтэшэлэн, элдэб һониной дээжэ үгтэжэ үргэлжэлхэ. Уран һайхан, шогтой хурса зурагууд ба фото толилогдохо.

Үльгэр, таабари, шог зугаа гэхэ хүрэтэрөө тооложо барашагүй олон янзын материалнууд толилогдохо.

«БУРЯАД ҮНЭНӨӨ» БУЛТАДАА ЗАХИЖА УНШЫТ. ЗАХИЛ ХЭХЭЕЭ БҮ МАРТАГТЫ, ШАМДЫТ НҮХЭДҮҮД!

РЕДАКЦИ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Машина бүтээгшэдэй нангин зорилго» гэһэн түрүү бэшэг. Сабшалан һайжаруулха асуудалаар В. Осиповой статья. Зүүн Сибириин соёл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй Эрхүүдэ болоһон зүблөөнэй материал. ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: Түрэл орон доторнай. «Коллектив—хүмүүжүүлэгшэ» гэһэн В. Багарадскиин статья. Фоторепортаж.

Гурбадахи хуудаһанда: И. Тугутовай «Революциин адъютант» гэһэн повестьһоо бүлэг. Дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Нютаг нютагай һонин. Спорт. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

Улаан-Үдын дамжуулга: 12.00 сагһаа—«Джульбарс» гэһэн уран һайханай фильм. 13.20-һоо—«Искра» гэжэ пионерэй киножурнал. 16.30-һаа — «Хүгжэмтэ Улаан-Үдэ» гэһэн дамжуулга. 17.30-һаа —Эдиршүүл замда. 18.25-һаа—Дамжуулгын программа ба саган уларил тухай мэдээн. 18.30-һаа 00. саг 30 минута хүрэтэр Москвагай дамжуулга харуулагдаха: 19.05-һаа—Мүнөөдэр Машина бүтээгшэдэй үдэр. 19.35-һаа—Дуунда дуратайшуулай клуб.

○ *ЭЛДЭБ ҺОНИН* □ *ЭЛДЭБ ҺОН[...]*

ҮДЭР БҮХЭНДЭ 131

Буряадай автотранспортна управлениин пассажирнуудые зөөдэг предприяти аяншадые зөөхэ III кварталайнгаа түсэб сентябриин 25 дүүргэбэ. Тиигэжэ байгша оной найман һарын туршада түсэбһөө гадуур 11 мянган түхэригэй олзо оруулһан байна.

Предприятиин автопаркһаа 131 хүнгэн автомашина замда ябахаар үдэр бүхэндэ гарана. Түс предприятиин автопарк жэл бүридэ шэнэ машинануу[...] мэээгдэнэ. Мүнөөнэй табан[...] эсэс хүрэтэр үшөө 100-га[...]гэн автомашина абтаха[...]леэгдэнэ.

Пассажирнуудые зөөдэ[...] транспортна предприяти[...]лэлгын, урмашуулгын ш[...]римда ороһоной ашаар [...]дой олзо нилээд нэмээгээ[...]

Манай [...]

СПАССКИЙ ПЕТРОСЯНТАЙ НААДАХА БОЛОБО

Шатараар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө тулалдагша гроссмейстер Борис Спасский 31 наһатай. Тэрэ Ленинградай университедэй журналистикын факультет дүүргэһэн юм.

Борис 13 наһатайдаа эдир шатаршадай дунда эгээл бэрхэ шатаршан гэжэ тоологдодог байһан. Харин гурбан жэлэй үнгэрөөд байхада, тэрэ шатараар уласхоорондын мастерай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн бэлэй. Энэнь манай орондо эгээл түрүүшын ушар һэн. Удаань, 1955 ондо Борис Спасский нэгэ доро хоёр амжалта туйлажа, эдиршүүлэй дундаһаа дэлхэйн чемпион, мүн уласхоорондын гроссмейстер болоһон байна.

Һүүлэй найман жэлэй хугасаа соо Борис Спасск[...] хамшагта амжалтануудт[...]лаа. Тэрэ Ригэдэ, Ма[...] Платада (Аргетина), [...]та, Сант-Моникада (США[...]) тингседа (Англи) болоһо[...] хоорондын турнирнууд[...] далсахадаа түрүү һуури[...] эзэлһэн юм. Гадна 1965 [...] шатараар дэлхэйн түрүү [...] эзэлхын түлөө болоһон [...] сөөндэ Спасский нэн [...] Пауло Кересые, удаань [...] Геллерые, Михаил Тали[...]һан байна.

Дэлхэйн чемпион Тигр[...]росянтай 1969 ондо [...] хюлгэ дээрэ уулзахын [...] үнгэргэгдэһэн мүрысөө[...] рис Спасский Геллерые, [...]нин Бент Ларсениие, мү[...] тор Корчнойе илажа гар[...]

(ТАС[...])

ШЭНЭ АРГА ХЭРЭГЛЭН[...]

Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой техническэ информациин бюро оронойнгоо предприятинуудай түрүү арга шадабари халан абажа, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна. Байгша оной эхинһээ хойшо заводой үйлэдбэридэ уралан нарижуулгын 10 янзын арга нэбтэрүүлэгдэһэн байна.

Тиихэдээ автомашинын аккумуляторай хүдэлхэ болзорые утадхаха арга шудалжа, 740 түхэригэй алмалта хэгдэһэн байна. Мүн детальнуудые тошы[...]лые эрьелдэдэг болгохо [...] «Электромашина» заводой [...]ческэ хуудаһа хэрэглэн, [...]гые халан абаа. Тэрэнэй [...] завод 720 түхэригэй [...]хэһэн байна.

Манай [...]

Редакторай орлогшо
Р. Б. БИМБАЕ[...]

Манай адрес, телефону[...]

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора 54[...] приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактор[...] 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-7[...] отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-3[...] 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленност[...] строительства—61-35, советского строительства и быта—69[...] культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, [...]формации—34-05, общественная приёмная—56-62, маши[...]бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография Управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-01962. Зак. № 941.